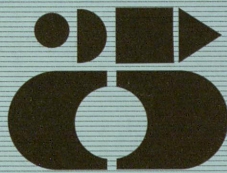
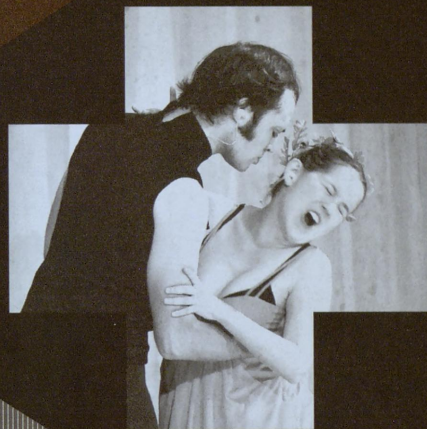




JUBILEUMSPROGRAM



1984 - 2009





1984-2009



27. - 31. aug. og 2. sept.

We need more data, Bureau - Kahn, Kirschner, Venaasen og Gjøel Dahle (Tyskland/Norge)

**VERION**

1.sept, 6.okt, 3.nov og 1.des

Diverse kunstnere

**SYMPOSIUM**

8. - 10. september. NBI Spilles på Verkstedhallen.

Wunderbaum (Productiehuis Rotterdam)(Belgia/Nederland)

**CAMP JESUS**

**16. - 20. september**

**DEN UNGE GARDE - scenekunsthfestival for barn og unge**

Alpaca Ensemble/RohdeAass produksjoner

**SØTSKOLEN - EN GRØSSEROPERA**

Flaatenbjørk kompani

**SEKSUELL EMPATI VOL. 1 - Handler**

Trine Hild Blixrud

**MØTEROMMET**

Nummen Safari

**UTOSAFARI**

Teater Spillebrikkene

**LYDVINGENS LYDLØSE OPPDRAG**

8. - 9. oktober. NBI Spilles på Trøndelag Teater.

De Utvalgte (Norge)

**SKUGGAR**

20. - 21. oktober.

Mari Flønes og Luis Della Mea (Norge/Argentina)

**GRESS**

7. - 8. november. NBI Spilles på Verkstedhallen.

Nature Theater of Oklahoma (USA)

**ROMEO AND JULIET**

18. - 21. nov.

Sons of Liberty (Norge/Sverige)

**PRE SANG REAL**

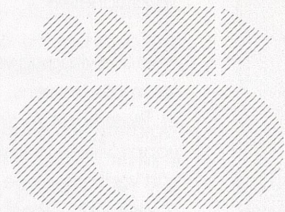
2. - 3. des.

Eirik Fauske/Jonas Delerud/Tov Sletta/Terese Vangstad (Norge)

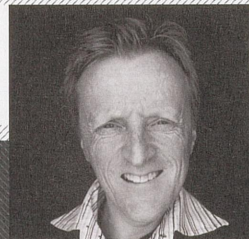
**GULLALÐURIR - en iscenesatt lesning**



- 6 LEDER  
8 GRATULASJONSHILSEN  
9 JUBILEUMSFEST
- 10 VERION  
12 SYMPOSIUM  
14 CAMP JESUS  
16 DEN UNGE GARDE - scenekunstsfestival for barn og unge  
18 SØTSKOLEN - EN GRØSSEROPERA  
20 SEKSUELL EMPATI VOL. 1 - Handlinger  
22 MØTEROMMET  
24 LYDVIINGENS LYDLØSE OPPDRAG
- 26 SKUGGAR  
28 GRESS  
30 ROMEO AND JULIET  
32 GULLALÐURIR - en isenesatt lesning
- 33 INTRODUKSJON JUBILEUMSDEL  
34 MANGFOLDETS AVANT GARDE - SVEIN GLADSEØ  
36 CATHERINE KAHN  
37 KATE PENDRY  
38 SEAN PATTEN  
39 TONE PERNILLE ØSTERN  
40 SILJE ENGENESS  
42 JO STRØMGREN  
43 HEINE ERIKSSON  
44 TOMAS RØSDAL AVDAL  
45 AUDUN ERIKSEN  
46 KRISTIAN SELTUN  
48 MICHAEL FRANTZ DUCH  
49 ANNE MARIT SÆTHER  
50 ØYVIND BERG  
51 LISBETH J. BODD  
52 BERIT RUSTEN  
53 COBY OMVLEE  
54 MARIT LAUGSAND  
55 SØLVI MOUM AUNE  
56 INKI STORLEER  
57 TATJANA ZAITZOV
- 61 OM TAG  
62 BILLETTFORMASJON  
63 KART



Per Ananiassen  
Kunstnerisk og daglig leder ved Teaterhuset Avant Garden



# + LEDER

Avant Garden er 25 år i år. Nok til en fest, mener vi, for å feire årene som har gått, og fest blir det i Verkstedhallen.


Men like viktig og vel så det er programmet som ligger foran oss, høstens. Det er det vi ikke vet noe om som er Teaterhuset Avant Gardens landskap. Det genuint uopptråkkete landskapet, ingen gjengrodde stier for vårt vedkommende... TAG ønsker mer produksjon av scenekunst i Trondheim, vi jobber jevnt og trutt med dette målet for øyet, for lokal produksjon generer interesse for scenekunst også utover det lokale. Vi vet også at om vi skal få det til, krever det samarbeid mellom mange aktører fra politisk og administrativt nivå, fra institusjoner og fra kunstnere.

Derfor er det en glede for oss å presentere unge kunstnere som er i ferd med å etablere seg og noen som er etablert, dog ikke overetablert, men som stadig søker det ypperste uttrykket for sin personlighet og verdensanskuelse.

Som seg hør og bør åpner vi jubileumssesongen med selve signaturforestillingen vår, Verion, som samler kunstnere og teknologier fra fjern og nær. Men

Trondheims egen Catherine Kahn er krumtappen i dette prosjektet. Verion ble valgt ut av en ekstern jury etter en konkurranse med inviterte deltakende kompanier. Vi har tro på at denne produksjonen peker inn i framtiden hva produksjon og samarbeid angår. Med sin avanserte spillfilm-teaterteknologi og live tredimensjonale animasjoner er dette det mest utfordrende Teaterhuset Avant Garden noen gang har vært med på å produsere. NTNU spiller også en avgjørende rolle ved at de stiller med forskningskompetanse, laboratorier og utstyr. Dette er framtiden for scenekunstproduksjon i Trondheim, det er en styrke at vi har NTNUs teknologiske miljøer. Trondheim kommune har bidratt sterkt på finansieringssiden med midler fra kulturfondet.

Det er også andre viktige ting på programmet. En knapp uke etter Verion inviterer en gjeng unge mennesker oss med på Jesus-leir i Camp Jesus. Kompaniet Wunderbaum fra Nederland/Belgia gjester i år Norge for første gang. Denne sosialt engasjerte gruppen av talentfulle scenekunstnere og musikere tar oss rett inn i noen av de mest ømtålige tema i vår tid, i vår verdensdel; engasjement eller likegyldighet overfor de store utfordringene. Høstens



andre storsatsing fra TAG er et ironisk og selvironisk blikk på hvordan vi trekker oss tilbake fra verden og inn i trosdogmer. Med band på scenen er det en herlig rockete forestilling.

Det blir teater for barn og ungdom i år også, vi er svært glade over å kunne presentere minst én forestilling for hver aldersgruppe. Det blir alt fra babylek og grøsseropera til misoppfattede seksuelle signaler til. I år er det siste gang festivalen Den unge garde er en årlig foreteelse. Festivaler krever penger og ressurser et lite teater ikke rår over om det skal være litt schwung over og størrelse på festivalen. Derfor blir DUG heretter en biennale. Neste gang blir altså om to år. Da er målsetningen at den skal ha enda flere forestillinger på plakaten. Festivalen er også en arena for lokal produksjon. I år er TAG samprodusent på barneoperaen Søtskolen med Trio Alpaca/RhodeAass produksjoner. Søtskolen får norgespremiere under festivalen.

I samarbeidets ånd fortsetter vi gjestespillsamarbeidet med Trøndelag Teater. Vi programmerer i år den svært så medieomtalte Skuggar med De utvalgte fra Oslo. Trøndelag Teater stiller med arena og scenekapasitet TAG ikke har. Dette er et samarbeid som vil fortsette; en vinn-vinnsituasjon.

Som nevnt satser vi denne høsten på kunstnere med lokal tilknytning. Danserne Luis Della Mea og Mari

Flønes stiller med duggfriske Gress, en svært så komisk forestilling som kun har godgjort seg litt etter første gang den ble vist på Dansens dag i april på Svartlamon.

Og så kommer selvsagt de hjertegode vampyrene i Sons of Liberty med Stina Kajaso og "Trondheims egen" Lisa Lie tilbake med sin nye produksjon, fresende Pre Sang Real. Når skal disse få sitt internasjonale gjennombrudd? Det begynner å bli på tide.

Symposium er for de nye prosjektene, de uferdige, det uprøvde. Hver første tirsdag i måneden inviterer Azra Halilovic til møter mellom publikum og nye prosjekter. Som resultat av vårens Symposium, setter vi opp Eirik Fauskes Gullalðurir som siste post på programmet før jul.

Men før det, i november, har vi ennå en godbit, en storsatsing. Da returnerer nemlig Nature Theater of Oklahoma med sin helt, helt egne versjon av Romeo og Julie. Den må bare sees.

Alt i alt en sesong som peker framover mot mer produksjon med lokal tilknytning krydret med de store gjestepillene fra inn- og utland.



# GRATULASJONSHILSEN

Jeg glemmer aldri første gang på Avant Garden. Det var inn en port og opp en trapp rett over gata for det nyåpnede Royal Garden hotell. En forestilling av Petrusjka Teatret, og en stor opplevelse. Som nystartet teatersjef på Trøndelag Teater i min første periode var det inspirerende å gå på Avant Garden og oppleve forestillinger fra den store verden som et supplement til hva vi drev med i Prinsensgate. Mange besøk er det blitt – på grunn av tid dessverre ikke mange nok – men heldigvis har det ført til mange samarbeidsproduksjoner og samarbeid av ymse slag. Uten tvil har Avant Garden ved å programmere forestillinger med et nyskapende formspråk utfordret det trønderske teaterpublikum med opplevelser som har vært et viktig alternativ til Trøndelag Teater. Umerkelig og på sikt har teatrets tilbud også påvirket oss både når det gjelder form og innhold. Slik vil det også fortsatt være i framtida. Derfor vil Trøndelag Teater på det varmeste gratulere Avant Garden med jubileet med håp om mye fortsatt samarbeid mellom de to teatrene.

Otto Homlung  
Teatersjef  
Trøndelag Teater

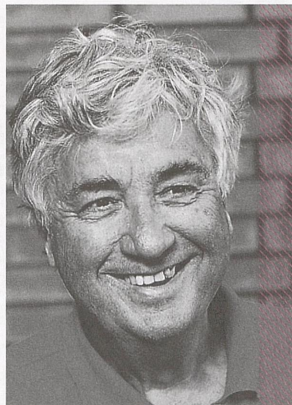
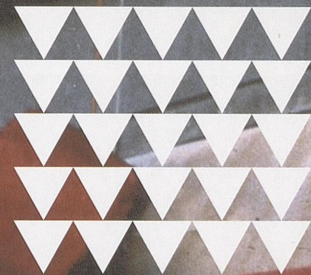


FOTO: VEGARD EGGEN



TEATER AVANT

UTPÅKING



# JUBILEUMSFEST!



Teaterhuset Avant Garden fyller 25 år. Dette syns vi er en anledning til å kikke bakover, tenke framover og ikke minst skåle for her og nå.

Du er herved invitert til stor og lystig bursdagsfest! Vi byr på sprudlende servering inkludert en matbit, kunstneriske innslag, et knippe nostalgiske DJs og stor stas! Inkludert i festbilletten kan du også få vår jubileumsforestilling "Verion", som vises klokken 1800 på Teaterhuset Avant Garden.

Du er hjertelig velkommen – og ta gjerne med deg en venn!



## VIKTIG INFO

**STED:** Verkstedhallen, Svartlamon

**TID:** Fredag 28.august kl. 2000. Dørene åpnes klokken 1930.

**PRIS:**

Festbillett inkludert forestillingen "Verion": 250,-/200,-

Kun festbillett: 120,-

Billetter reserveres og kjøpes på vanlig måte via Billettservice på [www.billettservice.no](http://www.billettservice.no) eller på telefon 81533133. Du kan også kontakte Teaterhuset Avant Garden direkte på telefon 73879420.



PAK

TAG

We need more data, Bureau,  
Kahn, Kirschner, Venaasen & Gjøel Dahle

Norge/Tyskland

Vinneren av Teaterhuset Avant Gardens 25-årsjubileumskonkurranse

# + VERION

27.-31. august + 2. september, Teaterhuset Avant Garden

"Verion" er en nyskrevet sciencefiction-historie for ungdom og voksne, som handler om det å se.

I byen Verion møter vi et samfunn befolket av både mennesker og muterte skapninger, styrt av en noe overordnet ingen vet hvem er. Natur og sivilisasjon har falt sammen etter en solstorm hvor havet forsvant. Vi møter Myra som leter etter søsteren sin som ble borte under den samme solstormen. Myra blir ledet til soldaten Charlie. Sammen nærmer de seg hverandre i brytningen mellom barndommens drømmeverden, og en ny og hardere virkelighet. Gjennom ungdommene møter vi en lengsel etter frihet, og følger deres søken etter nye måter å leve på.

Ved bruk av live dataanimasjon (machinima) omskapes scenerommet til et animert, virtuelt univers. Skuespillerne på scenen fremstår som aktører i en grafisk verden hvor skillet mellom levende og animerte karakterer viskes ut. Publikum vil få utdelt 3D-briller, og det hele vil oppleves tredimensjonalt i full høyoppløsningskvalitet (HD).

Jubileumsforestillingen "Verion" er et samarbeid mellom svært ulike fagfelt nasjonalt og internasjonalt; mellom det kreative teamet fra We need more data, Bureau, kreativ leder Catherine Kahn, Teaterhuset Avant Garden og NTNU, Institutt for elektronikk og telekommunikasjon, Institutt for telematikk, Midgard medialab og Q2S.

We need more data, Bureau er et konseptutviklingsbyrå bestående av enkeltstående scenekunstnere, manusforfattere, komponister, datakunstnere, og medieutviklere. Byrået fokuserer på scene, film og spill gjennom bruken av interaktive plattformer.

Lurer du på hvordan "Verion" er blitt til, og ikke minst hvordan den avanserte teknologien fungerer? Etter forestillingene mandag 31. august og onsdag 2. september inviterer vi til et møte med teamet bak VERION. Velkommen!

ILLUSTRASJON: FRIEDRICH KIRSCHNER


**RULLETEKST:**

Kreativ leder: Catherine Kahn  
 Utøvere: Martha Standal og Kingsford  
 Kveken Siavor  
 Manus: Trond Morren Kristensen  
 Vennasen / Catherine Kahn  
 Art Direction: Friedrich Kirschner  
 Lyd: Fuzzy Sounds Studio / Gaute Gjøl  
 Dahl  
 Musikk: Bergmund Waal Skaslien og  
 Gaute Gjøl Dahl  
 Musikere: Tuva B. Larsen, Rolf Baltz-  
 ersen, Bermund Waal Skaslien, Gaute  
 Gjøl Dahl  
 Max programmering lyd: Jørdi Puig  
 Lysdesign: Eirik Brenne Torsethaugen  
 HD, 3D og teknisk assistanse leder:  
 Krzysztof Orleanski  
 Prosjektleder/ produsent: Roger K.  
 Wikdahl  
 Stemmer digitale karakterer: Håvard  
 Paulsen, Natalie Garner Ahrhamsen,  
 Thorunn Wikdahl, Catherine Kahn og  
 Gaute Gjøl Dahl  
 Karakterer på film: Per Ananiassen og  
 Hilde Bjerkeskaug

**DATE OG TID:**

Torsdag 27. august  
 Fredag 28. august NB! kl. 18:00  
 Lørdag 29. august  
 Søndag 30. august  
 Mandag 31. august (Mor teater bak VERION!)  
 Onsdag 2. september (Mor teater bak VERION!)

**KL. 19:00**
**PRIS:**

190/120/85

**VARIGHET:**

Ca. 70 minutter

**STED:**

Teaterhuset Avant Garden

**VIKTIG INFO**



# SYMPOSIUM

INFO

Første tirsdag hver måned

BESKRIVELSE

Symposium er et månedlig arrangement som foregår første tirsdag hver måned ved Teaterhuset Avant Garden. Gjennom Symposium ønsker vi å åpne for en arena der byens kunstnere og kunstinteresserte kan møtes i en uformell setting for å vise, se og diskutere ulike prosjekter. Symposium er en arena for kunstprosjekter på alle stadier, enten prosjektene er ferdige eller under utarbeidelse. Symposium egner seg godt for kunstnere som har en idé de gjerne vil prøve ut for et publikum. Det er en forsøksarena der publikum blir invitert til å oppleve kunst av performativ art, møte andre innenfor det frie kunstfeltet, og forhåpentligvis bli inspirert til å lage noe selv.

Vi er glade for å registrere at Symposium vokser, og at det er stadig flere som oppdager at det å delta på Symposium kan gi et konstruktivt dytt i en kunstnerisk prosess. I høst gleder vi oss til fire symposiumkvelder, og ønsker alle velkommen, både publikum og deltagere.

For påmelding og/eller spørsmål, kontakt Azra Halilovic på e-post [azra@avantgarden.no](mailto:azra@avantgarden.no)  
Velkommen!





AVANT GARDEN 1984 - 2009

ILLUSTRASJON: UREDD



**+** VIKTIG INFO

Kl. 20.00

**DATO OG TID:**

Tirsdag 1. september

Tirsdag 6. oktober

Tirsdag 3. november

Tirsdag 1. desember

**STED:**

Teaterhuset Avant Garden

**PRIS:**

65,-

Se [www.avantgarden.no](http://www.avantgarden.no) for mer informasjon og detaljer.

Wunderbaum

Belgia/Nederland



TITTEL

# CAMP JESUS

INFO

8.-10. september, Verkstedhallen

BESKRIVELSE

Noen ganger føles det bra å skru av hjernen fullstendig på dørstokken og gå inn gjennom døren med hjertet. Her inne kan du oppleve en sterk tilstedeværelse av noe spirituelt. Dette noe er veldig sterkt, nesten avhengighetsskapende. Det har ingen form, det er kun en følelse. Men det finnes. Og det er våkent. Velkommen til "Camp Jesus"!

"Camp Jesus" viser verden gjennom de nykristnes øyne. Kristendommen har gjort et comeback. Men hvor ligger troens kraft, og hvor begynner karikaturen? Hvordan kan religion tilby håp i forvirringens tid? "Camp Jesus" er fortellingen om en generasjon som har alt, men som likevel føler tomhet. Teateret er Wunderbaums bønne- og høytidsrom, deres teatrale katedral. Pipeorgelet er erstattet av et Hammond-orgel, synthesizere, gitarer og trommer. Hør beat'en og korsangen!

Wunderbaum er en gruppe bestående av fem teatermakere fra Belgia og Nederland som lager forestillinger om sosiale og urbane tema. Hittil har Wunderbaum spilt på locations som kjøpesenter, fisketorg, militærtelt og menighetshus. Med "Camp Jesus" lager de en produksjon for et teaterrom: "Vi transformerer teatret til et rom for bønn, inkludert prekestol, alter, limbo, liturgisk kor og gospelband." Kompaniet er inspirert av dokumentar- og spillefilmer, brasilianske ritualer, romaner og pasjonsspill. Skuespillerne har snakket med religionssociologer, en religionsprofessor, en ung prest og en gruppe frivillige på en smertebehandlingsavdeling. Improvisasjon, egne tekster og live musikk (Arvo Pärt, Franz Liszt, Jim White) er fyrtårnene i deres teatrale søken etter et høyere åndelig nivå.

FOTO: GERBRAND BURGER



**+** VIKTIG INFO

**KL. 20.00**

**DATO OG TID:**  
 8. september  
 9. september  
 10. september

**PRIS:**  
 190 / 120

**VARIGHET:**  
 Ca. 90 minutter

**STED:**  
 Verstedhallen, Svartlamon

**PRESESITAT**

"Camp Jesus er et stort skritt i historien om Wunderbaum. Interaksjonen mellom teater og konsert er veldig naturlig, og med ønsket om fred og takknemlighet stemmer det med strukturen til det siste måltid. Det eneste som mangler er misjonen bak. Dette er bevisst overlatt til publikum av et overbevisende Wunderbaum".

De Morgen

**RULLETEKST:**

Skuespillere: Maaijs Jansen, Maarje Remmers, Wine Dierckx, Walter Bart, Marleen Scholten  
 Musikk: William Bakker  
 Band: The GodSquad (William Bakker, Jens Boutrery, Maarten van Otterdijk, Maaijs Jansen)  
 Design og lys: Maarten van Otterdijk  
 Dramaturgi: Jeroen Versteede  
 Produksjon: Wunderbaum  
 Coproduisert av: Productiehuis Rotterdam (Rotterdamse Schouwburg, /NT Gent)



# DEN UNGE GARDE

SCENEKUNSTFESTIVAL FOR BARN OG UNGE

16. - 20. SEPTEMBER

For sjette år på rad arrangeres scenekunsthifestival for barn og ungdom i regi av Teaterhuset Avant Garden. Den Unge Garde er en festival for hele familien, med fantasifulle forestillinger tilpasset alle aldersgrupper. I år presenterer Den unge garde (DUG) 18 forestillinger fordelt på fem ulike produksjoner. DUG skal være et scenekunsttilbud som setter kvalitet, oppfinnsomhet og utvikling først. Vi ønsker å vise at teatret har mer enn Torbjørn Egner å tilby den oppvoksende slekt. Inntil noen har bevist for meg at Egner har noe med vår tid å gjøre og lar scenekunstnere få jobbe fritt i forhold til hans verker, skal DUG være en Egner-fri sone. DUG er scenekunst ved kunstnere som skaper bilder av vår tid.

Festivalen er også en arena for lokal produksjon. I år er TAG co-produsent på barneoperaen "Søtskolen"

med Alpaca Ensemble og RohdeAass Produksjoner. Søtskolen får norgespremiere under festivalen, og vi markerer dette med en skikkelig premiefest der alle er invitert!

I år er det siste gang DUG er en årlig foreteelse. Vi ønsker å gjøre festivalen større og mer synlig. Men festivaler krever penger og ressurser et lite teater ikke rår over, om det skal være litt schwing over det. Derfor blir DUG heretter en biennale. Neste gang blir altså om to år, i 2011. Da er målsetningen at den skal ha enda flere aktiviteter og forestillinger både fra inn- og utland på plakaten. Velkommen på festival!

Per Ananiassen  
Kunstnerisk og daglig leder



# FESTIVALPROGRAM

FESTIVALÅPNING:  
Alpaca Ensemble/  
RohdeAass produksjoner SØTSKOLEN - PREMIERE

Trine Hild Blixrud MØTEROMMET

Nummen Safari UTOSAFARI

Flaatenbjørk kompani SEKSUELL EMPATI VOL. 1

Teater Spillebrikkene LYDVIINGENS LYDLØSE OPPDRAG





# NORGESPREMIERE!



FOTO: BIRGIT ROSTAD

Alpaca Ensemble / RohdeAass produksjoner

Norge

# SØTSKOLEN

## - EN GRØSSEROPERA

Bella er ti år. Faren hennes er død, og nå skal moren gifte seg på nytt. Bella vil ikke at moren skal gifte seg, og hun vil definitivt ikke være pen og snill brudepike. I sin fortvilelse prøver hun å sende morsesignaler opp til faren sin i himmelen, men i stedet for pappa kommer en mystisk fyr ved navn Thorko. Thorko lokker Bella med seg til Søtskolen – en oppdragelsesanstalt ledet av den strenge Grevinnen. Dermed er det duket for grøss og musikalsk spenning. Hvordan skal det gå med jentene på Søtskolen? Og hvem er egentlig den skumle Vampyren?

“Søtskolen” er en operagrøsser for barn fra ca ti år, fremført av fire sangere og syv musikere. Den handler om samfunnets ofte ensidige utseendefokusering og snillhetskrav – og ikke minst om barns opplevelse av disse kravene. Forestillingen tematiserer retten til å få være både stygg, søt, snill og slem; med andre ord om retten til å få være seg selv.

“Søtskolen” er skrevet av Karin Rehnqvist og Kerstin Klein-Perski, som et bestillingsverk fra svenske Rikskonsertene i 1999. Operaen er oversatt til tysk og er oppført på flere scener i Tyskland. Teaterhuset Avant Garden har gleden av å presentere norgespremieren på “Søtskolen” – her som et spennende samarbeid mellom Alpaca Ensemble og RhodeAass produksjoner.

Alpaca Ensemble er et fleksibelt musikkensemble med utgangspunkt i pianotrioen Alpaca Trio, bestående av Sigrid Elisabeth Stang (fiolin), Marianne Baudouin Lie (cello) og Else Bø (piano). De har flere kritikerroste plateutgivelser, konserter og forestillinger bak seg. RohdeAass produksjoner består multikunstnerne Ane Aass og Rasmus Rohde. Paret har de siste årene skapt en rekke forestillinger og konserter, sist “Sila Sand” og “Rasmus og verdens beste band på verdensturne”

### DATO OG TID:

Onsdag 16. september	kl. 12.00 (kun skoleforestilling)
Onsdag 16. september	kl. 18.00 (festivalopning m/ premierefest)
Torsdag 17. september	kl. 12.00 (kun skoleforestilling)
Torsdag 17. september	kl. 18.00
Fredag 18. september	kl. 12.00 (kun skoleforestilling)
Fredag 18. september	kl. 18.00
Lørdag 19. september	kl. 18.00

**STED:** Teaterhuset Avant Garden

**PRIS:** 120/65

**VARIGHET:** Ca. 60 minutter

**MÅLGRUPPE:** Fra ca. 10 år

### RULLETEKST:

Regi: Ane Aass  
 Tekst: Kerstin Klein-Perski  
 Musikk: Karin Rehnqvist  
 Sangere: Lars Eggen, Kathrine Strugstad og Hazel Eilertsen  
 Konsertmester: Sigrid Stang  
 Musikere: Marianne Baudouin Lie, Ragnhild Torp, Kjersti Beate Vindal, Ole Jørgen Melhus og Ida Marie Sormo  
 Scenografi og kostyme: Ingvild Romo Grande  
 Produsent: Alpaca Ensemble og RhodeAass produksjoner

Co-produsert av: Teaterhuset Avant Garden

Støttet av: Norsk kulturråd, Trondheim kommune, Trondheim kommunale kulturskole.  
[www.trioalpaca.com](http://www.trioalpaca.com)

Teater Spillebrikkene

Norge

# LYDVIINGENS LYDLØSE OPPDRAK

“Lydvingens lydløse oppdrag” er en frisk og vanvittig morsom forestilling for hele familien. Vi møter superhelt og lydekspert Lydvingen, som gjennom sine mange oppdrag fyller fjøsene med lyd, trafikken med støy, og verden med latter. En dag får Lydvingen et merkelig oppdrag – et oppdrag helt utenom det vanlige.

Lyder er en rolig mann med et rolig tempo. Han liker ro og stillhet i livet sitt. Lyder er gift med Lydia, en energisk kvinne med et oppjaget tempo. Hun skravler allfor mye og fryktelig fort. I tillegg har Lyder en sleskete nabo som snakker høyt, og som dukker opp allfor ofte.

Hva gjør man hvis man er omgitt av mas og bråk, og det eneste man ønsker er stillhet? Og hvem



FOTO: INGER GUNDERSEN OG HEDDA MUNTHE

kommer susende til unnsetning når Lyder roper ut sin frustrasjon? Superhelt og lydekspert Lydvingen, selvfølgelig!

“Lydvingens lydløse oppdrag er Teater Spillebrikkenes 11. produksjon siden gruppen ble startet i 1998. Teater Spillebrikkene består av Hedda Munthe og Inger Gundersen. De har begge bred erfaring fra scenekunstheltet; som skuespillere, regissører, manusforfattere og kursholdere. Mange vil også i gjenkjenne stemmene deres fra utallige tegnefilmer og lydbøker for barn.

## DATO OG TID:

Søndag 20. september KL. 18.00

**STED:** Teaterhuset Avant Garden

**PRIS:** 120/65

**VARIGHET:** 45 minutter

**MÅLGRUPE:** Fra ca. 5 år

## RULLETEKST:

Manus og regi: Inger Gundersen

Scenografi, kostyme og maske: Tone Cronblad

Krosshus

Skuespillere: Silje Breivik, Arnfinn Austlid og Dag

Håvard Engebråten

Produsenter: Hedda Munthe og Inger Gundersen

Forestillingen er støttet av Fond for utøvende kunstnere og Fond for frilansere.

Trine Hild Blixrud

Norge

## MØTEROMMET

"Møterommet" er noe så sjeldent som en forestilling spesielt tilpasset de aller minste barna.

"Møterommet" er en intim og interaktiv forestilling – fullstendig på småbarns premisser. Mer enn teater i tradisjonell forstand, er dette møte mellom barn og aktører.

I "Møterommet" inviteres barna til å delta. For noen av barna holder det å observere fra sin publikumsplass, mens for andre er det fristende å kripe inn på scenegulvet. Det utveksles lyd og bevegelse. Slik oppstår et samspill mellom barn og aktører. Og gjennom dette samspillet skapes forestillingen.

Hjertelig velkommen til "Møterommet"!



FOTO: FRANK GREGERSEN

**DATO OG TID:**

Onsdag 16. september 10.00 og 14.30 (kun barnehageforestilling)

Torsdag 17. september 10.00 og 13.00

**STED:** Radmannssalen, Trondheim Folkebibliotek**PRIS:** 65**VARIGHET:** 30 minutter**MÅLGRUPPE:** 0-2 år**RULLETEKST:**

Konsept/ide: Trine Hild Blixrud

Aktører: Marte Sverdrup Liset og Trine Hild Blixrud

Kostyme: Trine Hild Blixrud

Veiledende dramaturgi: Sidsel Pape

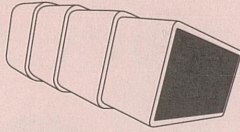
Produsent: Trine Hild Blixrud

Støttet av: Universitetet i Tromsø og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)

## Nummen Safari

Norge

## UTOSAFARI



Det mobile teleskophuset Utoskop ankommer Dokkparken på Solsiden. Utoskop foldes ut og danner et intimt og annerledes scenerom. Barna inviteres inn og møter tre pelskledd skikkelser.

“UtoSafari” handler om relasjoner og om risiko; om å være alene og om å være to eller tre. Hvilke følelser er tillatt i de ulike relasjonene? Må man være to for å være lykkelig? Er virkelig alle gode ting tre?

En “UtoSafari” varer i 75 minutter. Forløpet starter med en danseforestilling, fortsetter med dialog mellom barn og aktører, og avsluttes med en workshop hvor barna får utforske rommet og tematikken sammen med danserne. Utgangspunktet for møtet er en holdning om at motsatte svar på samme spørsmål kan være like riktige.



FOTO: PERNILLE HOLDEN

Nummen Safari er en dansekunstgruppe bestående av dansekunstnerne Venke Marie Sortland, Guro Anna Wyller Odden og Ina Coll Kjølmoe. Nummen Safari er en del av dansekunstnettverket Landing som jobber med å produsere og presentere dansekunst i nye rom og for nye publikumsgrupper. Landing sto bak kjempeprosjektet Landing 08 på St. Olavs Hospital her i Trondheim juni 2008; I løpet av ti dager fikk pasienter, ansatte og publikum oppleve nyproduserte danseforestillinger, performance, kunstinntallasjoner, og ulike workshops.

“UtoSafari” hadde premiere på Grünerløkka fredag 21. august og vi gleder oss til Utoskopet kommer trillende til Trondheim.

## DATO OG TID:

Fredag 18. september (kun skoleforestillinger)  
Lørdag 19. september kl. 14.00  
Søndag 20. september kl. 15.00

STED: Dokkparken, Solsiden

PRIS: 120/65

VARIGHET: 75 minutter, inkludert workshop.

MÅLGRUPPE: ca. 8 – 12 år

## RULLETEKST:

Konsept, regi, koreografi og lys: Nummen Safari  
Aktører: Venke Marie Sortland, Guro Anna Wyller Odden og Ina Coll Kjølmoe  
Tekst: Venke Marie Sortland  
Scenografi: André Sippilä Solvang  
Kostyme: Maria Lange  
Kunstnerisk og dramaturgisk veiledning: Trine Nyhus Lorum  
Turneleder og produsent: Ina Coll Kjølmoe

Co-produsert av: Rom for dans og Landing DA  
Støttet av: Norsk kulturråd, Den kulturelle skolesekken, Fond for utøvende kunstnere og Sør-Trøndelag fylkeskommune

Flaatenbjørk kompani

Norge

# SEKSUELL EMPATI VOL. 1

## - HANDLINGER

I "Seksuell empati vol. 1 – Handlinger" spiller skuespilleren Jarl de to ungdommene Chris og Ane som møtes på fest. Beruset av stemningen, flørten og dansen ender det med at han blir med henne hjem. Hva som førte til hva og hva som hendte etter at de kom hjem til Ane kommer de to etter hvert til å ha ulike oppfatninger om. Forestillingen er svært så underholdende, men den lurer oss gradvis med inn i et mer alvorlig tema knyttet til grensesetting og respekt for grenser: "På ungdomskolen pleide vi gutta å leke en lek med jentene. Jeg husker det ikke så godt, mest som i en slags rus. Vi var et par tre-fire gutter som grep tak i en av jentene og om hun begynte å slå eller sprelle, så var det ikke noe problem, vi bare slepte henne med oss inn på sløyden, eller annet egnet rom



FOTO: FLAATENBJØRK KOMPANI

hvor det ikke var noen mennesker. Hvordan jenta tok det vet jeg ikke, hun lo jo hele tiden."

Hva er det som gjør en handling til en seksuell handling og hvor går grensen for hva som er krenkende? Forestillingen forsøker å gå nærmere inn i denne tematikken og se på hva som kan skje om ikke begge opplever leken på samme måte. Forestillingen tar for seg temaet seksuelle handlinger og seksuelt krenkende handlinger og tematiserer kroppsspråk og mellommenneskelig kommunikasjon i en sterkt seksualisert medievirkelighet og i unge menneskers virkelige liv. Forestillingen er sammensatt av ulike genre og fremstår som en slags lecture performance ispedd realistiske sekvenser.

**DATO OG TID:**

Torsdag 17. september kl. 12.00 og 18.00

**STED:** Adolf Oien videregående skole**PRIS:** 120/65**VARIGHET:** 65 minutter**MÅLGRUPPE:** fra 15 år**RULLETEKST:**

Tekst, regi, koreografi: Jarl Flaaten Bjørk  
 Video: Kristjan Belgau og Jarl Flaaten Bjørk  
 Dramaturgi: Carl Jørn Johansen  
 Musikk: Div. popmusikk  
 Lyd og lys: Kristjan Belgau  
 Produsent: Flaatenbjørk kompani  
 Støttet av: Norsk kulturråd

[www.flaatenbjork.no](http://www.flaatenbjork.no)  
[www.seksuellempati.no](http://www.seksuellempati.no)

De Utvalgte

Norge

TITTEL

# SKUGGAR

INFO

8. og 9. oktober, Trøndelag Teater

BESKRIVELSE

En mann møter igjen gamle kjenninger; både konen og bestevennen hun forlot ham for. Også foreldrene hans og kvinnen faren hadde et forhold til er der. De er samlet igjen, de forstår ikke hvor de er, og de slipper ikke unna hverandre. Stedet de møtes er ukjent for dem. De er redde, men har det ikke vondt. Hvor er de? Er det døden, selve dødsriket eller et sted mellom tidene? Vi aner en overskridelse av grensen mellom livet og døden når Jon Fosse lar menneskene møtes i et slags limbo. Han utforsker det evige og det forgjengelige.

I De Utvalgtes versjon av "Skuggar" går eldre mennesker tause omkring på scenen mens barneansikter på film framsier replikkene uten å spille rollene. I kontrasten mellom de eldre skuespillernes tilstedeværelse på scenen og barnas ikke-tilstedeværelse oppstår en tidsforskyving. Det formidles en evighetsfølelse. Skillet mellom barndom, alderdom og død viskes ut.

De Utvalgte har tidligere gjestet Teaterhuset Avant Garden med suksessforestillingerne "Bang Bang Club" (2004), "Jimmy Young" (2007) og "Martefæen" (2008). De Utvalgte er kjent for å utforske grensen mellom teater og virkelighet i en dokumentarisk, mediert hyperrealisme. Med "Skuggar" går de i en litt annen retning; inn i et eksistensiell rom. Dog er reality-preget fortsatt tilstede gjennom barnas ikke-spilte framføring av teksten.

Med denne oppsetningens bruk av barn og eldre, teater og film markeres et brudd med en gjengs måte å spille Fosse på i Norge. Forestillingen har derfor vakt stor oppsikt og begeistring blant kritikere og publikum etter premieren på Black Box Teater i februar i år. På forsommeren gjestet den Festsplillene i Bergen og Porsgrunn Internasjonale Teaterfestival.

PRESSESITAT

*"Scenisk poesi, eksistensiell undring og en nærmest meditativ kontemplasjon – blandet med en litt henrykket forbløffelse over hvor fint barnas tekstframføring kan fungere. Det blir et tankevekkende, annerledes teater, som fra et annet sted, gjitt oss her og nå".*  
Andreas Wiese, Dagbladet

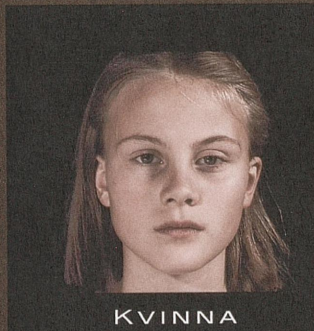


## PRESSESITAT

"Barna forholder seg til teksten med en umiddelbarhet som nesten kan oppleves som skremmende, i hvert fall på teaterets vegne".

Therese Bjerneboe, Klassekampen

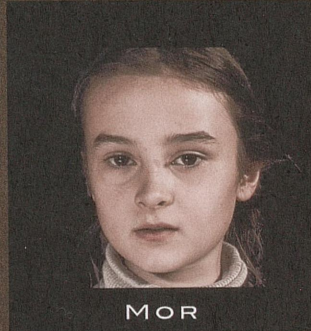
FOTO: BOYA BÖCKMAN



KVINNA



FAR



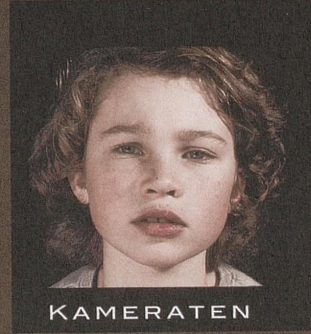
MOR



MANNEN



JENTA



KAMERATEN

## PRESSESITAT

"Dei i alt fire eldre aktørane som dukkar opp i ulike tablå i scenerommet nedanfor, blir til ordlause skuggar av det som utspelar seg over dei – det uhandgripelege spelet av indre liv og minner, eit univers av evige arketypar som pregar våre liv, igjen og igjen"?

Elin Høyland, Morgenbladet

## VIKTIG INFO

KL. 20.00

**DATO OG TID:**

 Torsdag 8. oktober  
 Fredag 9. oktober

**STED:**

NB! Spilles på Studioscenen, Trøndelag Teater.

**PRIS:**

200 / 160 / 140

**VARIGHET:**

70 minutter

Musikk: 3 Øre

Musikprodusent:

John Birger Wormdahl

Lys: Jean Vincent Cerebel

Tjurdøder: Kari Holtan

Medvirkende konstruktører:

Torbjørn Davidsen

Tekstrettigheter:

Columbine Forlag 2006

Produsent: De Urvalgte

Co-produsjon: Black Box Teater

Støttet av: Norsk kulturråd

[www.deurvalgte.no](http://www.deurvalgte.no)
**RULLETEKST:**

Regi: Kari Holtan

Tekst: Jon Fosse

Skuespillere: Leo Holtan Bockman,

Fabian Sæviere, Iben Ossay

Kolbensenvedt, Ronja Maria Rodrigues,

Synne Flitke, Louis Williams.

Aktører på scenen: Eva Bøe Moen,

Kari Vik Knutsen, Hans Wedvik, Stein

Davidsen.

Tekstrettigheter: Kari Holtan og

Jørgen Langhelle

Masker: Carl Lange

Video: Boya Bockman

Dramaturgi: Anne Holtan

Mari Flønes og Luis Della Mea

Norge/Argentina

TITTEL

# GRESS

INFO

20. og 21. oktober, Teaterhuset Avant Garden

BESKRIVELSE

Klær skaper folk, men folk skaper jaggu klær, de også; dyngervis. Hva gjør klærne med oss og hva gjør vi med dem? Når Mari Flønes og Luis Della Mea fyller scenen med klær, stiger figurene deres ut av dem som Boticellis Venus fødes ut av en musling, dog ikke med samme ynde. Hos Flønes og Della Mea står det komiske, ironiske og satiriske sentralt. Forestillingen byr på en opphopning av klær, men også en opphopning av stemninger. Klær skaper identitet, roller, kjønnsstereotyper og følelser. Men de skaper også en forbruksspiral og bidrar til søppeloppnopning i en verden der produksjonskostnadene i fattige verdensdeler er små.

Mari Flønes og Luis Della Mea har de siste årene gjort seg bemerket på Trondheims dansescene. I 2008 startet de blant annet VIB - verksted for improvisert bevegelse, som holder til i DansiT's lokaler på Svartlamon. Della Mea er gjennom sitt virke som koreograf, danser, musiker og komponist

en sentral scenekunstner i Trondheim. Han sto bak den kritikerroste publikumssuksessen "Den andre bredden", som Flønes også medvirket i og som ble presentert på Teaterhuset Avant Garden våren 2008. Flønes har i tillegg deltatt i og stått bak en rekke prosjekter i Trondheim og resten av landet i samarbeid med blant andre Bjarne Iestra og med Moliatrix Scenekunst. Blant annet viste Flønes sammen med Iestra og Liv Runesdatter "Den digitale agurken" på Avant Garden i 2008. For tiden er hun ansatt som dansekonsulent i DansiT og engasjert som danser for Inclusive Dance Company, hvor Della Mea også medvirker som komponist og danser.

Er du en av de som rynker på nesa når du hører ordet samtidsdans? Som begynner å svette av tanken på abstrakte bevegelser og dramatiske ansiktsuttrykk? Vi har gode nyheter til deg: Forestillingen "Gress" er et befriende upretensjøs og svært underholdende alternativ.

FOTO: BENTE SKILLE

**+** VIKTIG INFO

20,00

**DATE OG TID:**Tirsdag 20. oktober  
Onsdag 21. oktober**STED:**

Teaterhuset Avant Garden

**PRIS:**

190 / 120

**VARIGHET:**

45 min

**RULLETEKST:**Konsept, koreografi, tekst, scenografi: Mari Flønes  
og Luis Della Mea

Aktører: Mari Flønes og Luis Della Mea

Musikk: Luis Della Mea, Mari Flønes, Desireless  
(Voyage voyage)

Lys: Teaterhuset Avant Garden

Støttet av: DansIT, FFUK, Trondheim kommune

*"Can you tell me the story of Romeo and Juliet?"*

TITTEL

# ROMEO AND JULIET

INFO

7. og 8. november, Verkstedhallen

BESKRIVELSE

Hvem elsket hvem først? Hadde de sex? Hvem drepte Mercutio?

Produksjonen er resultatet av telefonintervjuer med 50 personer som ble spurt om å gjenfortelle "Romeo og Julie" fra begynnelse til slutt. Der minnet svikter, ser det ut til at skapertrangen kommer til unnsetning og fyller tomrommet i storyen. I stedet for at den samme historien ble fortalt igjen og igjen, oppfant nemlig deltakerne detaljer, scener og karakterer som aldri har eksistert i originalen, men som likefullt gjennomstrømmes av følelser og tanker om kjærlighetens natur og selvoppofrelse i den moderne verden. Resultatet er blitt et knippe høyst personlige og originale episoder av "Romeo og Julie". Har du for eksempel hørt om den blomstrende vennen til Romeo, Eurysthepis og om den viktige scenen hvor Romeo synger serenader for Julie mens hun blir badet av ammen?

Teksten er altså basert på originale telefonopptak (som igjen overføres til skuespillerne via høreplugg under forestillingen og som de gjentar helt nøyaktig).

Disse versjonene blir i sin tur regelmessig avbrutt og forpurret av såkalte divertimenti, det vil si forestillinger som overhodet ikke har noe med handlingen å gjøre og som er ment å adsprede publikum og rense paletten deres.

To av Nature Theater of Oklahomas mest begavede skuespillere, Anne Gridley and Robert Johanson, bytter på å spille de konkurrerende versjonene av den originale handlingen. I andre halvdel av forestillingen spiller faktisk de to skuespillerne balkongscenen fra Shakespeares originale stykke med en slik dybde og intensitet, og med et slikt trykk på hvert eneste ord at scenen blir ekstremt forvirrende for alle som ser på, inkludert de opptredende selv.

Nature Theater of Oklahoma er en New York-basert scenekunstgruppe under ledelse av Pavol Liska og Kelly Cooper. De har siden starten vært opptatt av å lage arbeider de ikke vet hvordan de skal lage, altså bevisst sette seg selv i usikre og nesten umulige situasjoner, noe som tvinger dem til en total tilstedeværelse.

FOTO: PETER NIGRINI



"At a time when even Off-Off Broadway productions seem infatuated with technology and spectacle, [Nature Theater of Oklahoma's] bare-bones vision recalls the "poor theater" of the 1970's...The focus is on the actors' voices and bodies. They animate the theater with a bravura physicality".

The New York Times

**RULLETEKST:**

Regi: Pawo Liska og Kelly Cooper  
 Tekst etter samtaler med blant andre:  
 Linda Cooper, Elhorte Crowell, Anne Gridley,  
 Teresa Gridley, Jo Liegerot, Robert M.  
 Johanson, Zachary Oberzan og Kristin Worrall  
 Medvirkende: Anne Gridley, Robert M.  
 Johanson og Elisabeth Conner  
 Scenografi: Peter Nigrini  
 Produksjon: Robert Saenz De Viteri  
 og Gabel Elben

Co-produksjon: Kaattheater Brussel,  
 Workspace Brussel, Buda Kunstsentrum,  
 Noorderzon Festival, Grand Theatre  
 Groningen og Wexner Center for the  
 Arts ved Ohio State University

**+ VIKTIG INFO**
**Kl. 20.00**
**DATO OG TID:**

 Lørdag 7. november  
 Søndag 8. november

**STED:**

 NB! Spilles på Verkstedhallen,  
 Svardamoen

**PRIS:**

190/120

**VÅRGHET:**

90 minutter

Sponsorer: Internationales Sommerfestival,  
 Kampnagel Hamburg og Salzburger  
 Festspiele.

[www.oktheater.org](http://www.oktheater.org)

Sons of Liberty

Norge/Sverige

TITTEL

# PRE SANG REAL

INFO

18.-21. november, Teaterhuset Avant Garden

BESKRIVELSE

De sjarmerende trashvampyrene er tilbake igjen. Sons of Liberty ble startet våren 2003, og består av de to scenekunstnerne Lisa Lie og Stina Kajaso. I fire år har de jobbet med felles prosjekter og arbeidet med å utvikle et eget uttrykk i skjæringspunktet mellom performance og tekstbasert teater. De har skapt sin egne unike trash-sjanger der inspirasjonen hentes fra B-filmer, dårlig teater, pornofilm, Hollywood-musikaler og all verdens mislykkede og plumpe forsøk på å oppnå ære og berømmelse. Pre Sang Real er deres nyeste forestilling:

Vill VI så mycket, VI älskar äh och allt möjligt och bara lita på det Völker, slappna Handel, luta äh tillbaka och, das der Liebe glaubt.

Alla älskar en-Gott återuppståndelse.

Söhne der Freiheit på riktigt Dunkelheit geht. För det är kärlek. VI Hin- und Herbewegung RSR I mörkret. Zu den rückseitigen Mittelalter gehen Sie. Wir kriechen über das Land. Wir fegen über dem Land wie Pest. Wir erhalten Pest. Zurück zu dem schwarzen. Söhne der Freiheit mehr släcker lampan. Vill VI tillbaka, zum då Mann fick bränna häxor medeltiden. Är VI inte där, det kanske inte är viktigt för Leute. Vad är viktigt för Völker? Är de Där? Det Är de Ju, det är ju

självklart. Vill de Vara där? Det Tierarztmann ju inte, nej det ska VI inte prata COM. Huvudsaken är ju ATT det är mörkt så ATT Mann får ta på Sig själv."

Sons of Liberty, vi sveper fram som pesten. Vi släcker lampan, det är mörkt. Mörkt som the dark ages.

Underjorden er viktig og.  
Mörkt som i underjorden.

Följ med ner i källaren, en äkta subkultur av människor som hålls inspärrade i allt från 2 veckor till 35 år. Nu kravlar de ut av Europas källarbodar och startar en förening.

Vi spärrar in oss i källaren tillsammans med er och kanske kan ni smita ut. Vi tror på att god stämning kan gro ut av tvång.

En är vampyr.

Vi vet inte vem, det får bli en överraskning.

En är forest family.

Vi vet inte vem, det får också bli en överraskning.

Ja. Allt får bli en överraskning.

Från mardröm till mardröm. Ett stycke på ca en timme

FOTO: SONS OF LIBERTY



Under Sons of Libertys blaserte distanse ligger det noe skumlere og lurere, og tanken på et samfunn hvor Sons of Liberty regjerer er både skremmende og pirrende.

Anette Therese Pettersen, Dagsavisen

Lie og Kajaso komponerer den sceniske situasjonen med alt de har til rådighet og fremstår som scenekunstneriske maksimalister som dyrker sanselighet.

Melanie Fieldseth, Bergens Tidende

**RULLEKSTI:**

Aktører: Lisa Lie og Stina Kajaso  
 Konsept, tekst, regi, koreografi, dramaturgi, kostyme, smykke, lyd og lys: Sons of Liberty  
 Scenografiasistent: Jonas Gazzell  
 Produsent og turneleder: Kulturbyrået, Mésén ved Randi M. Brockmann  
 Co-produsert av: BIT Teatergarasjen, Black Box Teater og Teaterhuset Avant Garden  
 Goddehjelpere: Kate Pendry og Helena Thunell

Støttet av: Norsk kulturråd og Fond for lyd og bilde

[www.myspace.com/sonsofliberty\\_oslo](http://www.myspace.com/sonsofliberty_oslo)

**VIKTIG INFO**
**K1.2000**
**DATO OG TID:**

Onsdag 18. november  
 Torsdag 19. november  
 Fredag 20. november  
 Lørdag 21. november

**STED:**

Teaterhuset Avant Garden

PRIS: 190/120

VARIGHET: 70 min

Eirik Fauske/Jonas Delerud/Tov Sletta/Terese Vangstad  
Norge

TITTEL

# GULLALÐURIR – EN ISCENESATT LESNING

2. - 3. desember, Teaterhuset Avant Garden

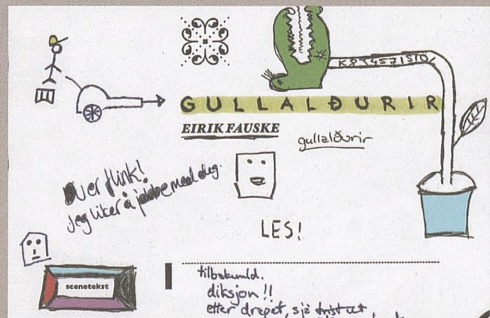
INFO

En vakker dag skal nok denne gjengen lage en forestilling, men inntil videre konsentrerer de seg om å lese den...

De siste 40 000 årene gikk bare så altfor fort. Hva var det egentlig som skjedde? Sceneteksten "Gullalðurir" gjenspeiler et slags kollektivt minne; den totale menneskehistorien komprimert ned til små naturmetaforer, genesisreferanser, ursuppeskildringer, kvasiislandsk og tvungne gjentakelser. Som om alle tider er samlet i dette sekund og skinner gjennom i de mest dagligdage situasjoner.

Under et Symposium på Teaterhuset Avant Garden våren 2009 ble det fremført en lesning av sceneteksten "Gullalðurir", skrevet av den unge dramatiker Eirik Fauske. Publikumsresponsen var overveldende, og nå skjer det igjen: Eirik Fauske, Tov Sletta, Jonas Delerud og Terese Vangstad avslutter

høstsesongen med to nye lesninger av "Gullalðurir", for deg som ikke fikk med deg vårens lesning, og for deg som forståelig nok ønsker å oppleve det igjen. Len deg fremover, plugg i øreproppene og hold godt fast i manuskriptet. Du kommer til å bli overrasket og forvirret, og du kommer kanskje til å lengte tilbake. Til i går, til i fjor, eller til den vakre, fine dagen for 40 000 år siden.



## RULLETEKST:

Konsept, regi, manus og prosjektledelse: Eirik Fauske  
Aktorer på scenen: Jonas Delerud, Tov Sletta, Terese Vangstad  
Støttet av: Norsk kulturråd, Norsk skuespillersenter, Propellen Teater

## DATO OG TID:

Onsdag 2. desember  
Torsdag 3. desember

## STED:

Teaterhuset Avant Garden

PRIS: 100

VARIGHET: 60-75 min



VIKTIG INFO



# TEATERHUSET AVANT GARDEN 25 ÅR

I denne jubileumsutgaven av høstprogrammet til Teaterhuset Avant Garden har vi invitert noen personer til å dele sine tanker om og erfaringer med TAG. Vi har på ingen måte hatt som ambisjon å skrive TAGs historie, men å markere jubileet ved å gi et bilde av hva ulike mennesker mener TAG var, er og burde være. Det er et pent utvalg av daglige ledere, stifterne og gjestende kunstnere vi har fått i tale. Også teaterviter og tidligere styreleder Svein Gladsø bidrar med en liten artikkel der han stiller spørsmålet om TAG fremdeles er avantgarde. Han mener TAG ikke lenger kan være avantgarde i modernistisk betydning av ordet, men antyder at det kan være en veiviser i en flerkulturell virkelighet. De fire daglige lederne vi her har fått i tale – Marit Moum Aune, Berit Rusten, Kristian Seltun og Silje Engeness – ledet teatret i avgjørende perioder. Aune ledet TAG fra 1985, året etter at teatret ble dannet; Rusten da trekantsamarbeidet mellom TAG, Black Box Teater og BIT Teatergarasjen startet; Seltun da Nettverk for scenekunst ble etablert, og profilen ble vridd i retning av et programmerende teater; Engeness var leder da teatret ble omdannet til en selvstendig stiftelse, TAG kom på Statsbudsjettet og unge mennesker fra ulike kunstfelt begynte å produsere for TAG. Teatrets utvikling fra å være et i hovedsak produserende teater i 1984 til å være et programmerende teater i 2009 har ikke bare vært rosenrød og konfliktløs. I 1984 startet tre grupper – Petrusjka Teater, Det Lille Musikkteater og

Studio Teater – Teaterhuset Avant Garden fordi de frie gruppene hadde behov for en scene i byen som et alternativ til Trøndelag Teater. TAG ble den gang styrt av gruppene selv, etter hvert med Marit Moum Aune som den første daglige lederen. I 2003 ble TAG omdannet til en selvstendig stiftelse og gruppene trådte ut av styret. Siden da har teatrets program vært helt og holden kunstnerisk og daglig leders ansvar. Å miste innflytelse og makt er aldri uproblematisk, og særlig årene rundt omdanningen var det nok noen rivninger mellom stifterne og det nye TAG. Det skal være ulike meninger om hva et teater skal være, det er et uttrykk for engasjement. Ikke bare de opprinnelige stiftelsesgruppene har hatt sin mening om TAG, det har også andre scenekunstnere i Trondheim. I et knippe korte intervjuer spurte vi en rekke kunstnere fra inn- og utland som har besøkt oss om sitt forhold til TAG. Kanskje kan svarene vi fikk bidra til noen refleksjoner over hvordan vi kan se for oss veien videre. For en ting er sikkert; scenekunsten kommer til å forandre seg i takt med endringer innenfor politikk, kunst og samfunn. Spørsmålet er bare: På hvilken måte kan TAG bidra aktivt til utviklingen? Vi tror at et svar ligger i å gå i dialog med byens kunstnere, utdannings-, forsknings- og kunstinstitusjoner, næringsliv og politikere om prosjekter, samarbeid, ressursbruk og rammebetingelser. Men framfor alt er det å bidra til å utvikle kreative miljøer viktig.

Per Anianssen

Svein Gladsø (f. 1952) er professor i teatervitenskap ved NTNU. Har cand.philol i drama, film og teater fra daværende Universitetet i Trondheim. Han har jobbet ved nåværende NTNU siden 1987, og har i tillegg jobbet som dramaturg ved Teatret Vårt i Molde 1986-1996. Han har skrevet om teaterhistorie, teaterpolitikk og dramaturgi - bl.a. "Dramaturgi - forestillinger om teater" sammen med kolleger i 2005.

# TITTEL

# MANGFOLDETS AVANTGARDE

Etter et kvart århundre som Trondheims egen institusjon for alternativ scenekunst synes det rimelig å stille spørsmålet: Er Teaterhuset Avant Garden fortsatt avantgarde i noen mening i 2009? Er det mulig å inneha en aktiv rolle som utfordring og alternativ i samfulle 25 år? Betyr det i så fall at mainstream i sin uforanderlighet fortsatt krever et alternativ? Eller har tvert imot alternativet funnet sin plass som institusjonalisert «alternativ» ved siden av andre institusjoner? Har ikke denne fortroppen TAG rett og slett forskanset seg med et minimum av statlige forsyninger og blitt et lite fyrstedømme med en stilltiende overenskomst med sine tidligere fiender?

Uansett tolkninger av forholdet mellom institusjonene, så er TAGs historie historien om reisen fra påståelig motkultur til anerkjent supplement. Arkitektonisk kan denne overgangen sies å være markert gjennom flyttinga fra den framskutte og noe provoserende hjørnegården i Kjøpmannsgata 42 til den trygge, men noe usynlige, innkapslinga i Folkets Hus i Olav Tryggvasons gate i 1993. I et tiår etter flyttinga til Folkets Hus var imidlertid TAG fortsatt eid av Trondheims frigrupper, så forankringen i frigruppenes motkultur var intakt. Dette ga imidlertid bindinger mellom institusjon og eiere som gjorde søknader om statlige tilskudd vanskelig da dette for alvor ble TAGs politikk. Men like etter årtusenskiftet ble båndene til disse gruppene klippet over, og TAG var

klar for den endelige overgangen fra et kollektiv for frie teatergrupper til et liv på statsbudsjettet. I hvilken mening kunne det da fortsatt være avantgarde?

TAG er en lillebror i en teaterfamilie som fortsatt domineres av mainstream scenekunst. At TAG har sine fettere i Black Box i Oslo og BIT Teatergarasjen i Bergen understreker at disse institusjonene samlet sett fortsatt defineres gjennom forholdet til mainstream. Og ressursene til disse scenene er fortsatt så begrenset at en fortsatt kan forsvare kampretorikken – hver tusenlapp vunnet er en seier. Men retorikken er likevel forandret. Nå finner vi ikke lenger legitimeringen som en 1970- og 80-talls insistering på at en er oversett og at en er underdog, men som et forsvar for en parallell og supplerende institusjonstype som har programmering, prosjektbasering, dedikert internasjonal orientering og tverrkunstneriske konsepter som sitt særtrekk.

Men er det da avantgarde i noen mening av ordet? Hvor viktig er det å beholde den modernistiske metaforikken etter at modernismen er erklært død? Er det viktigere for Teaterhuset Avant Garden å være avantgarde enn for Oslo Nye Teater å være «nytt» - eller Det Norske Teatret å være «norsk»? Sier navnet rett og slett noe om opphavet, eller er det en fungerende profilering tross alt?

Avantgarde i klassisk, modernistisk mening kan knapt TAG bli igjen (og var det kanskje aldri), til det

kreves at virksomheten bryter med estetiske normer og institusjonelle rammer som verken performance eller installasjoner lenger greier å gjøre. Men det finnes andre, mer aktuelle landskaper å være fortrøpp i, territorier der TAG har fortrinn som på nytt rettferdiggjør skillet mellom en avantgarde og de mer tungroddede regimentene. Etter et mangfoldsår som i beste fall kan betraktes som velmenende, er det åpenbart at norsk teater ikke har tenkt å oppgi den norske monokulturen på lenge. Myndighetenes insistering på at kulturelt mangfold skal realiseres innenfor institusjonenes regulære rammer, dvs. at kulturelt mangfold ikke skal oppnås ved å etablere nye «mangfolds»arenaer, ser foreløpig ikke ut til å ha endret holdningene til teatrene når det gjelder å utnytte potensialet i det flerkulturelle Norge. Elektra på Oslo Nye Teater ble et hett diskusjonstema i 2008 fordi konsept og casting så ut til å speile et norsk blikk – til tross for at prosjektet var et symbolprosjekt i mangfoldsåret. Lite tyder på at dette reflekterer vrangvilje. Det er rimelig å se problemene som primært institusjonelle og organisatoriske. Teatre med faste ensembler vil i overkommelig tid ha problemer med det flerkulturelle. Både i egenskap av å være programmerende og prosjektorienterte vil TAG, BIT og Black Box ha helt andre forutsetninger for å signalisere ubekymrethet i forhold til det flerkulturelle enn de øvrige institusjonene. Dette er innlysende, men i et mangfoldsperspektiv er det modellaktig

og uttrykk for at disse institusjonene fortjener større oppmerksomhet som mangfoldstenkingens fortrøpp.

De kunstneriske konseptene vi finner på TAG og dets institusjonelle fettere er ikke bundet av realismens troverdighetskonvensjoner, og institusjonene er, og har alltid vært, programmatisk internasjonale i sine referanser. I sum speiler disse institusjonene det kulturelle mangfoldet på en selvfølgelig måte både gjennom uttrykk og engasjementsforhold. Og disse institusjonene gjør ikke dette på grunn av nød eller politisk tvang, men fordi den politiske og estetiske avantgardismen de faktisk har vært en del av i 25 år har disponert dem for den situasjon norsk teater i dag står oppe i – hvor kravet om å reflektere det flerkulturelle Norge er blitt eksplisitt.

TAG er en representant for holdning i forhold til etnisitet og kulturell forskjellighet som gjør at den ivaretar kulturpolitiske mål på en selvfølgelig måte som andre institusjoner ikke gjør i mangfoldsårets kjølvann. Det logiske ville være at teater-Norge på bredere front (eller den styringskåte Trond Giske på vegne av samme) trakk konsekvensene av dette både kunstnerisk og organisatorisk, og utfordret sitt publikum og sine ensembler med mer utrygge konsepter, blind-casting og generell ensemblefornyelse. Avant Garden viser fortsatt vei.

Catherine Kahn kommer opprinnelig fra Trondheim. Hun er utdannet scenograf ved den innovative kunsts skolen Central St. Martin i London og har studert teater både i Russland og Spania.

## CATHERINE KAHN

I høst står hun, sammen med det kreativet teamet We need more data, Bureau, bak jubileumsforestillingen "Verion". Kahn har gjestet Teaterhuset Avant Garden flere ganger, første gang i 2002 da hun kom nyutdannet tilbake til hjembyen for å produsere "Playing, Staying, Having Pleasure" i samarbeid med Teaterhuset Avant Garden (TAG). Det ble en forestilling hvor et gammelt KPS kjøleskap spilte en viktig rolle i samspill med dans, tekst, mimekunst og video.

– Det var gjennom Teaterhuset Avant Garden jeg kom inn i scenekunstmiljøet i Norge. Jeg var så heldig å få gjøre en stor co-produksjon der jeg brukte trønderiske ressurser og dessuten skuespillere jeg hadde møtt i London. Det var da jeg fikk jeg et voksent forhold til Teaterhuset, forteller Kahn.

Som ekte trondhjømmer hadde hun også som barn et forhold til teateret.

– Jeg husker ikke hva forestillingen het, men det var i Blå Kors-huset. Da kom vi opp en mørk trapp og inn i salen der skuespillerne gikk rundt og lyste med lommelykter. Veldig spennende og skummelt, forteller hun. Konseptutvikleren Kahn har senere laget sine egne, lekne forestillinger som har inkludert alt fra profesjonelle strippere til lørdagsskoleelever. Rått kjøtt, snertne hoftebevegelser, plaskevann og gress var noen av ingrediensene da Catherine Kahn og



FOTO: CATHERINE KAHN

Anne Regine Klovholt tyvstartet Ibsenåret med "Ibsen goes Brazil" i 2005. I år har hun sammen med resten av We need more data, Bureau, fått æren av å lage TAGs jubileumsforestilling. Kahn har alltid vært knyttet til TAG. Hun ser imidlertid for seg at teateret i fremtiden vil få en ny adresse.

– Teateret bør absolutt få sitt eget hus, en større scene med flere muligheter. De fortjener også en bedre økonomi, for jeg ser hvor hardt de ansatte jobber. Ideelt sett burde de ha flere ansatte og kanskje to scener. For det er ikke tvil om at det er mye godt som rører seg i byen, og det er utrolig viktig å vise alt det kule som skjer. I tillegg bør man jobbe for at byens kunstnere får komme ut for å spille, i inn- og utland. Men det er mulig at det trengs litt konsultasjon her og der for å få flere profesjonelle grupper til å etablere seg her i Trondheim.

Hun er sarkastisk. Hun er kontroversiell. Og hun er dypt engasjert og fascinerende personlig i sine arbeider. Den britiske skuespilleren, performanceartisten, dramatikeren og billedkunstneren Kate Pendry er uten tvil en av Norges mest spennende artister.

## KATE PENDRY

Hun har vist store deler av sin soloproduksjon på Teaterhuset Avant Garden (TAG), deriblant "Dead Diana" (1997), "Tales From a Wicked Child" (2004), og "An Evening With Johnny Johnson" (2007). Når Pendry får spørsmål om sitt forhold til Teaterhuset Avant Garden, vil godordene ingen ende ta.

– Jeg har alltid sagt at Teaterhuset Avant Garden er et av de sikre stedene mine, det er som å komme hjem. Jeg trenger den tryggheten og at de dyrker meg, sier Kate Pendry.

– Det er en utrolig vennlig administrasjon, det kan ikke undervurderes. En intim scene der jeg kan prøve ut nytt materiale. Jeg har også blitt veldig glad i Trondheim. En skikkelig studentby, den minner meg litt om Cambridge, fortsetter Pendry.

Hun er også fornøyd med trondheimspublikummet.

– Publikummet er smarte, og så er det bredt. Jeg kan se folk fra 18 til 70 år i salen, og det setter jeg stor pris på.

Ingen av forestillingene signert Pendry er like. Mens installasjonen "Peepshow Marilyn: Gentlemen Prefer Dead Blondes" ble spilt i ærverdige Britannia, var stemningen en helt annen under den mye omtalte forestillingen "Tales From A Wicked Child". Lysene var dempet, og publikum satt på gulvet. På veggen hang fotografier av kjente og ukjente mennesker



FOTO: ELRI UHRE

som barn – "The Hall of Fame and Shame". Pendry problematiserte ondskap; når blir et menneske ondt? Forestillingen vakte sterke reaksjoner.

– Det var en vanskelig og kontroversiell forestilling, og da var de ansatte på Teaterhuset veldig sensitive ovenfor meg. Det satte jeg stor pris på. Mange var sinte, uten å egentlig vite hva forestillingen handlet om. De trodde jeg ville tjene penger på døde barn. Jeg tror ikke de tenkte at den faktisk kunne være laget med hjertet.

– Har du noen dårlige minner fra TAG?

– "Den siste Diana-Ti år etter". Jeg var ikke klar over at jeg var veldig syk, feberen var over 40 grader. Dagen etter ble jeg innlagt på sykehuset. Jeg har aldri vært så syk på scenen noensinne, men det var kanskje den beste forestillingen jeg har gjort. Det var et sjenerøst publikum som gjorde at jeg kunne fullføre forestillingen. Tenk om jeg hadde dødd på scenen.

Sean Patten er en av fire medlemmer i det tysk-britiske kompaniet Gob Squad. Gob Squad har jobbet sjangeroverskridende og nyskapende med performance, teater, installasjon og videokunst siden 1994, og er nå et av Europas viktigste og mest etterspurte teaterkompanier.

## SEAN PATTEN - GOB SQUAD

Forestillingene "Super Night Shot" og "Gob Squad's Kitchen", som ble spilt på Teaterhuset Avanti Garden i henholdsvis 2007 og 2009, var begge forestillinger som på finurlig vis blandet live-film med publikumsmedvirkning, og brakte interaktivt teater til nye høyder. Til trampeklapp fra både publikum og presse.

– Vår kunst, og spesielt forestillinger som "Super Night Shot", er veldig avhengig av stedet og atmosfæren i byen. I Trondheim hadde vi ikke så mange valgmuligheter, siden det er en såpass liten by. Men vi var veldig fornøyde, spesielt med filmingen av den siste scenen, kysset på Torvet.

Urustet med synkroniserte kameraer dro de fire skuespillerne ut i gatene en time før forestillingen begynte. Oppgaven var å lage en film, og på rollelisten sto helten, pr-agenten, en castingansvarlig og en location scout. Alle de møtte på veien ble medspillere i en historie de ikke kjente, men som var en kjærlig krig mot urban anonymitet og banalitet. Høydepunktet i stutfilmen skulle være et romantisk filmkys mellom en skuespiller i kaninmaske og en tilfeldig forbipasserende.

– Vi har spilt denne forestillingen fra Sibir til det sørlige Brasil og den fungerer overalt. I nittini prosent av tilfellene finner vi noen å kysse på slutten, og det hadde vi ingen forhåpninger om da vi utviklet denne forestillingen. Foruten å tegne et portrett av en spesiell



FOTO: DAVID BALZER

plass og innbyggerne på et gitt tidspunkt, tegner også forestillingen et portrett av menneskeheten og våre universelle behov, mener Patten.

Under premieren i Trondheim høljet regnet ned, og det ble en melankolsk kjærlighetshistorie.

– Forestillingen handler om temporære møter mellom publikum og skuespillerne, og ut av spesielle omstendigheter kommer det spesielle opplevelser. I Trondheim hadde vi ganske intime og intense samtaler med fremmede. Jeg var ansvarlig for castingen, så min oppgave var å finne noen å kysse. Begge kveldene ble det en suksess, og under premieren klarte vi det i siste sekund. Jeg hjalp to jenter med å frakte en stor møbelpakke som de nettopp hadde kjøpt på IKEA, med forhåpninger om at en av dem kunne overtales til å kysse kaninen. Den andre kvelden hadde jeg en ekstraordinær opplevelse. Jeg møtte en stille, middelaldrende mann som var klar for å forlate alt og startet et nytt liv langt av sted. Jeg husker han snakket om å bli bonde. En unik mann som kysset uten å stille spørsmål. Den scenen hadde alt vi ønsket oss, forteller Sean Patten.

Inclusive Dance Company er et trondheimsbasert profesjonelt dansekompani som opererer på det frie scenekunstheltet. Kompaniet har samarbeidet med Teaterhuset Avant Garden (TAG) ved flere anledninger.

## TONER PERNILLE ØSTERN - INCLUSIVE DANCE COMPANY

Forestillinger som "Sauna under my skin" (2003), og senere barneforestillingen "FISK" (2006) ble co-produsert av TAG. Inclusive Dance Company og TAG har dessuten samarbeidet om dansefestivalen MultiPlié siden 2004. Kompaniet ble startet av Arnhild Staal Pettersen og Tone Pernille Østern i 2009. Tone Pernille Østern er danseskunstner og koreograf. Hun er kunstnerisk leder for Inclusive Dance Company, i tillegg til Danselaboratoriet og Danseteateret 55+.

– Teaterhuset Avant Garden har vært viktig i oppbyggingen av Inclusive, vi har hatt flere produksjoner der, forteller Tone Pernille Østern.

Siden oppstarten i år 2000 har Inclusive Dance Company utviklet seg til å bli Trondheims ledende dansekompani. Kompaniet jobber sjangeroverskridende og eksperimentelt for å skape ny samtidsdans.

– Rent fysisk er ikke scenen ideell for dans, så etter hvert har TAG ofte lagt danseforestillinger til andre scener som Verkstedhallen. Men de er opptatt av vår nisje av samtidsdans innen det frie scenekunstheltet. I motsetning til Trøndelag Teater har de hele tiden vært genuint interessert i dans og hentet inn nasjonale og internasjonale danseskunstnere selv om publikumstillene ikke alltid har vært like gode.

I 2003 utforsket Tone, som har vokst opp i Finland, sitt møte med Norge i forestillingen "Sauna under my skin". Tre år senere handlet det om sprellende makreller, tøffe krabber, sjøhester og perleprinser. Alle tenkelige og utenkelige havsesener speilet seg



FOTO: ÅSE MARIE VANGBERG

i barneforestillingen "Fisk" som Inclusive Dance Company satte opp i Ravnkloa.

– Teaterhuset Avant Garden og Inclusive sin fellesnevner er interessen for utforskning; å utforske, gi plass til og eksperimentere med hva scenekunst kan være. For meg som koreograf handler det om å utforske bevegelser, den sceniske formen, språket og ulike scenerom. Jeg vil finne ut hva dans kan være i ulike kropp, forteller hun.

Østern tok i 2004 initiativet til den første MultiPlié dansefestival ved Teaterhuset, en møteplass for opplevelse og debatt av scenisk dans i samtiden.

– Den er et av mine hjertebarn. MultiPlié ble startet for å sette dans i samtiden på dagsorden. Det handler om å tøy og bøye dansebegrepet og om hvordan ulike mennesker kan skape dans, sier Østern.

Hvert annet år har MultiPlié bidratt til å utfordre bildet av dans som noe langt mer enn tåspiss-svevende svaner i tyll. Nå har DansiT (Dansekunst i Trondheim) overtatt ansvaret for festivalen, og Østern håper den fortsetter å vokse.

– Mitt ønske er at den skal bli en større midtnorsk biennale for dans.

Daglig og kunstnerisk leder ved  
Teaterhuset Avant Garden 2001–2008.



TEATERHUSET  
AVANT GARDEN

FOTO: GEIR MOGEN

## SIJE ENGENESS

**Silje Engeness (f. 1975) kommer fra Trondheim. Hun er cand.mag fra NTNU med to års studier i dramaturgi ved Universitetet i Århus, Danmark og mastergradsstudier i teatervitenskap fra Universitetet i Bergen. Hun var kunstnerisk og daglig leder for Teaterhuset Avant Garden fra januar 2001 til februar 2008, da som Norges yngste teatersjef. I 2004 hadde hun permisjon fra stillingen og nåværende scenekunstkonsulent i Norsk kulturråd, Elisabeth Egseth Hansen, vikarierte. Engeness har senere vært prosjektleder for Kunstløftet i Norsk kulturråd, og vikariert som informasjonssjef ved Det Norske Teatret i Oslo. Hun er nå webredaktør i avisa Tidens Krav i Kristiansund. Vi har bedt henne forfatte en liten hilsen med utgangspunkt i hennes år som daglig og kunstnerisk leder ved Teaterhuset Avant Garden.**

Gratulerer med framtiden!  
I et av mine første medieutspill som kunstnerisk og daglig leder for Teaterhuset Avant Garden (TAG) fant jeg det nødvendig å si at "ryktene om teaterhusets død er betraktelig overdrevet". Heldigvis har dette vist seg å stemme. Teaterhuset Avant Garden har nå 25-årsjubileum, mye på tross av en brokete historie.

Det er grunn til å feire!

Det er mange ting å være stolt over at vi fikk til i min periode som kunstnerisk og daglig leder, men det viktigste for utviklingen er at vi kom inn på statsbudsjettet. Derfor kretser min hilsen til jubilanten rundt denne begivenheten.

Da jeg tok over stafettpinnen som kunstnerisk og daglig leder ved Teaterhuset Avant Garden etter Kristian Seltun, var det med et ønske om å videreføre og styrke profilen som et programmerende teater med vekt på tverrfaglig, samtidsorientert scenekunst.

Jeg kom direkte fra studiene i dramaturgi i Danmark. Som student var jeg helt umettelig på å se og diskutere scenekunst. I Norge var det ofte forestillinger på Black Box Teater i Oslo og Teaterhuset Avant Garden som fenget mest. På tampen av 1990-tallet hadde Teaterhuset Avant Garden blitt noe ganske annet enn det var da jeg stakk innom som nysgjerrig tenåring: nå kunne jeg plutselig se de norske og internasjonale scenekunstnerne jeg hadde sett i utlandet eller bare lest om, her i min egen hjemby.

Jeg kom til et teater med regnskapet i balanse og støtte fra kommunen, fylket og Norsk kulturråd. De økonomiske rammene var likevel minimale. Jeg





opplevde at jeg kom inn på et tidspunkt der situasjonen for teatret var "vinn eller forsvinn". Vi hadde mange store utfordringer i starten, der den største av dem var at støtten fra Kulturrådet var midlertidig. For å sikre videre drift var vi avhengige av å komme inn på Statsbudsjettet. Så raskt som mulig. Høsten 2002 ble vi hørt. Da hadde vi brukt det siste året på å få flest mulig til å snakke TAGs sak. TAG ble en "snakkis". Et viktig moment var at vi klarte å skape tverrpolitisk enighet om at TAGs rammer måtte økes, og at vi fortjente en plass på Statsbudsjettet. Formannskapet i Trondheim henvendte seg samlet til kulturkomiteen i Stortinget på teatrets vegne. Vi hadde med andre ord mange gode hjelpere.

Men det hadde ikke vært mulig å få en plass på Statsbudsjettet om vi ikke var en spennende arena for scenekunst. Steget fra å være først og fremst et sted for lokale grupper til også å ta i mot norske og internasjonale gjestespill av høy kvalitet var helt avgjørende. I denne fasen var samarbeidet mellom TAG, Black Box Teater og BIT Teatergarasjen gjennom Nettverk for scenekunst en garantist for å få til dette.

Oppfatningene har selvsagt vært ulike om hvilken retning Teaterhuset Avant Garden skulle ta, og det har i blant overrasket meg hvor sterk motstanden mot endringer har vært i deler av det lokale

scenekunstheltet. Jeg kan ikke annet enn å mene at situasjonen for fri scenekunst har blitt styrket gjennom at Teaterhuset Avant Garden har fått større ressurser å programmere og co-producere for, både i eget hus og gjennom Den kulturelle skolesekken i Sør-Trøndelag. I løpet av disse årene har vi kunnet by på spennende gjestespill som blant annet italienske Motus, belgiske De Onderneming, britiske Forced Entertainment, amerikanske Elevator Repair Service og norske favoritter som Jo Strømgren, Verdensteatret og Kate Pendry, for å nevne noen. Vi har også fått fram scenekunstnere med tilknytning til Trondheim som Lisa Lie, Håkki og jubileumskunstneren Catherine Kahn.

Jeg tror at endringer er sunt generelt og for en kunstinstitusjon spesielt. Ikke minst for et teater som velger seg et så forpliktende navn som Teaterhuset Avant Garden: Avantgarde betyr jo "fortroppen" og knytter an til den historiske avantgarden på 1920-tallet. Med et slikt navn er det vi har foran oss nesten viktigere enn fortiden, og jeg håper inderlig at om jeg er til stede ved 50-årsjubileet, så har teatret tatt en retning jeg aldri kunne drømme om nå i 2009. Gratulerer med framtiden, Teaterhuset Avant Garden!

Jo Strømgren trenger ingen lang introduksjon - du vet hvem han er: Danser, koreograf, regissør og dramatiker fra Trondheim med verden som arbeidsplass.



# JO STRØMGREN

Siden 1998 har han produsert forestillinger gjennom sitt eget kompani, Jo Strømgren kompani. Kompaniet har raskt utviklet seg til å bli et av de ledende innen samtidsdans i Norge, spiller på store scener over hele verden - og på lille Teaterhuset Avant Garden (TAG). Forestillingene "There" (2002) og "Hospitalet" (2005), er to av forestillingene som har vært spilt på TAGs scene.

- Teaterhuset Avant Garden har for meg alltid stått som en motkulturell festning i Trondheim. Det sier jeg som trønder med kjennskap til hva den vanlige trønder føretrekker av kunstnerisk underholdning. TAG er et lite teater, men større som en referanse og et alternativ. Som folk i Trondheim kan benytte seg av i de perioder av livet hvor man har behov for mer enn det sedvanlige, sier Jo Strømgren.

Byens store sønn har etter hvert dyrket frem sitt eget uttrykk. Kort fortalt en populær blanding av kaudervelsk, dans og teater. Selv mener han at det første møtet med TAG i 1987 har blitt et viktig referansepunkt.

- Jeg så et gjestespill med Ketil Skøiens gruppe Passage Nord. Stykket var såpass sykt, insisterende og fullstendig ute i sfæren at jeg ikke visste om jeg skulle bli sint, le eller stenge meg inne et par dager for å bearbeide opplevelsen. Over tid har dette første møtet med nyskapende scenekunst og ditto grublerier over forholdet geni-idiot vært av stor betydning for det jeg senere selv har utrettet på scenen. Ikke i form av hvordan Skøien gjorde det, men i form av hvor langt



FOTO: KNUT BRY

man kan og bør trekke en kunstnerisk idé. Jeg håper at jeg og andre fortsatt trekker grensene, og helst nye grenser, like langt som de gjorde på 80-tallet. Men innerst inne tror jeg at både geniene og idiotene før oss faktisk gikk ganske mye lenger, sier Strømgren.

Jo Strømgren kompani har gjestet byen ofte, og forestillingene har vært satt opp både på TAG og på Trøndelag Teater. Våren 2010 arrangerer TAG turné med forestillingen "A dance tribute to the art of football", gjennom Den kulturelle skolesekken.

- Det er selvfølgelig gjevt å vise forestillinger i hjembyen. Spesielt når man ikke blir kjeppjaget. Men jeg er heldigvis ikke avhengig av å bli akseptert av mitt gamle lokalmiljø, jeg har begynt å tenke på meg selv som nordmann først og fremst. Trondheim er fremdeles stedet der jeg puster friest, men markeringsbehovet som kunstner er heller dalende.

- Når får vi se en urpremiere av Jo Strømgren kompani i Trondheim?

- Urpremiere i Trondheim har jeg egentlig aldri tenkt på en gang. Før nå.

De fleste forbinder nok Håkki med den lille t-skjortebutikken på Bakklundet. T-skjorter i eksklusive opplag med påtrykk som "Redda Joppe – død eller levande" og "Mektiga killar har mustach", har gjort Håkki til et begrep i det ganske land.



## TOMAS ERIKSSON - "HÅKKI"

Håkki er imidlertid mer enn en urban, kommersiell suksess. T-skjorteproduksjonen er en del av et større kunstprosjekt med utgangspunkt i det rurale, og der målet er å heve bygdas status. Håkki sjøl heter egentlig Tomas Eriksson. Han er utdannet billedkunstner fra Kunstakademiet i Trondheim, er ivrig ambassadør for hjembygda Ljungaverk, og har også gjort suksess på scenen. Det var desember 2007, og publikum kom i flokk. Det var helt fullt, til og med på galleriet. Juleavslutningen 2007 på Teaterhuset Avant Garden var Håkkis juleshow.

– Avant Garden var den plassen som tok meg bort fra billedkunsten, eller i hvert fall fra kunstscenen. Resultatet ble vel fortsatt kunst, men med en touch av teater og "Du skal høre mye", forteller Tomas Eriksson.

I sofaen satt en kompis. På gulvet sto Tomas og fortalte drøye historier fra hjembygda.

– Jeg har hatt ulike former for stand-up på teateret, basert på det jeg selv har samlet inn av historier hjemme i Ljungaverk. Historiene har vært ganske så usensurerte, med dyresex, slåssing, tyvjakt og fulle fruentimmer, forteller han.

Showet medførte en henvendelse fra totalt uventet hold.

– I det første showet jeg gjorde hadde jeg en utstoppet grevling som kamerat på scenen. Men i anmeldelsen i Adresseavisen dagen etter sto det at det var en jerv. Det førte til at Tollverket ringte meg og spurte om jeg hadde papirene i orden for å ha en jerv i mitt



FOTO: TOMAS ERIKSSON

eie. Jerven er jo fredet og helt forbudt å pynte med eller drepe. Daværende daglig og kunstnerisk leder, Silje Engeness, fikk snakket med tollen, og da var heldigvis alt i orden.

Samme Engeness sendte Tomas på turne til ungdomsskoler i Trøndelag gjennom Den kulturelle skolesekken. September 2009 sender TAG Håkki på ny turne gjennom Den kulturelle skolesekken.

– Jeg har aldri likt den klassiske rollen som ofte blir kunstnere til del, at vi skal sitte på loftet og sutre. Jeg liker folk og trives med at jeg får komme til dem i stedet for at de skal komme til meg. Jeg ble fantastisk mottatt; jeg tror ikke at det var noen som slet med at mine historier innimellom handlet om ulovligheter. Jeg ønsker ikke å sensurere mine historier, for det var ingen som sensurerte de historiene jeg fikk fortalt da jeg var ung.

Heine Avdal er norsk danser og koreograf med internasjonalt nedslagsfelt. Han er utdannet ved Statens balletthøyskole og ved The Performing Arts Research and Training Studios (P.A.R.T.S.) i Brussel.

## HEINE RØSDAL AVDAL - DEEPBLUE

Sammen med koreograf Yukiko Shinozaki og komponist Christoph De Boeck startet han i 2002 Deepblue, et Brussel-basert kompani som jobber med performance, dans, video og installasjoner. På Teaterhuset Avant Garden har han vært en populær gjest med forestillinger som "Cast off Skin", "Terminal", "Box with holes", "Some notes are" og "You are here".

– I det feltet hvor jeg opererer føler jeg at det er mye sjel. Det vil si at nesten hvert sted hvor jeg kommer er det noe helt spesielt og unikt. Mange av kontaktene gir også sterke personlige bånd, noe som også gjelder i forholdet til Teaterhuset Avant Garden. Kunsten oppstår i møtet med mennesker. Derfor er det alltid sterkt når man får den personlige velkomsten i Trondheim. Det gir en følelse av å komme hjem til et sted hvor meninger og erfaringer kan utveksles, sier Heine Røsdal Avdal.

Etter å ha mottatt strålende respons under Oktoberdans i 2007, kom Avdal til TAG med "Some notes are". Dette var en forestilling som tok for seg hvordan nye typer forhold oppstår som et resultat av nye teknologier, både forholdet mellom utøver og tilskuer, og mellom mennesket og dets omgivelser.

– Teaterhuset har Norges mest intime scene for scenekunst. Det har vært morsomt å oppdage hvordan noe som først kan virke som en umulig teknisk oppgave på grunn av et lite scenerom, senere viser

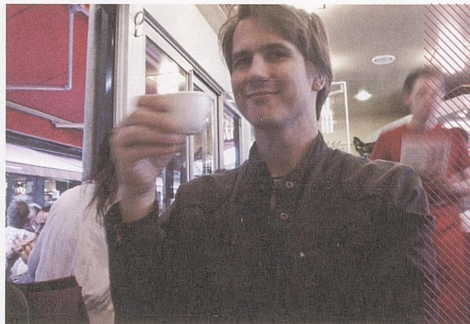


FOTO: LEO RØSDAL AVDAL SHINOZAKI

seg å være fullt mulig å gjennomføre. Og ikke bare det, men til og med enda bedre enn hva vi har gjort i større scenerom tidligere. Avant Garden har høy teknisk standard, og velviljen har alltid vært stor fra teknikere. Vi har alltid opplevd vilje til å improvisere og søke etter løsninger. Det har i mine arbeider ofte skapt morsomme, overraskende og intime øyeblikk.

– Din siste forestilling "You are here" involverte publikum, hva synes du om mottakelsen?

– De jeg har møtt av trondheimspublikummet er særdeles åpne for nye innfallsvinkler til scenekunst. Dette er viktig for å kunne utvikle scenekunsten, slik at den ikke faller inn i gjentakelsesmønstre. Man må være åpen, aksepterende og samtidig kritisk. Publikummet har vist vilje til å gå i dialog etter forestillingene, og dette har vært inspirerende for meg de gangene jeg har spilt i Trondheim.

Noen ganger er de fire. Ofte er de fem. Eller kanskje bare to som i barnekonserter de har turnert med de siste årene; "Ikke bare rør". The Four er en performancegruppe med rotfeste på Svartlamoen og rommer personligheter som Audun Eriksen, Harald Nissen, Trine Kolmannskog, Truls Lorentzen, Pål Bøyesen med flere.

## + AUDUN ERIKSEN - THE FOUR

Grappa har et abstrakt forhold til sin egen størrelse og et leket forhold til kropp, sjel, publikum, historie og fremdrift. Lydbildet har blitt preget av ombygde leketøy, bier, didjeridu, gulrøtter, luft, lys og til og med publikums neser. Musiker, oppfinner og medlem i The Four, Audun Eriksen, har vært med helt fra starten.

– På initiativ fra Teaterhuset Avant Garden (TAG) laget vi den første, store forestillingen vår i 1997, så de hjalp oss med å komme i gang med The Four, forteller Eriksen.

Da de satte opp kjempeløftet "The Norwegian Revolutionary Opera" på TAG i 2001, var anmelderne heftig begeistret. Ikke så mye på grunn av skjønn, skolert sang som den ruvende elektriske galskapen.

– Vi hadde bygd en tre meter høy kjole på et stativ rundt en elektrisk rullestol. På toppen sto Trine Kolmannskog og styrte stolen med den ene foten. Innretningen var helt lydløs, så hun svede over gulvet og sang. En kveld da hun skulle ta imot applausen, kjørte hun frem i litt for stor fart og stoppet litt for brått. Hele kjolen tippet over så hun landet midt oppe i publikum, og måtte krype ut av kokongen. Heldigvis ble ingen skadet, humrer Eriksen.

Galskapen solgte ut seks forestillinger, men det hadde sine omkostninger.

– Den operaen var en psykisk knekk for oss, vi måtte ha en lang pause etterpå. The Four hadde alltid



FOTO: ANNE HELGA HENNING

jobbet uten instruktør, men dette var første gang vi hadde en så stor produksjon. Vi hadde litt holdningen: "Vi skal klare oss selv, og dette skal gå bra". Men vi hadde for dårlig selvdisciplin. Ingen satte ned foten, og vi klarte ikke å samle oss til gjennomkjøringer. Det var frustrerende for oss og for co-produsent Avant Garden. Til slutt tok Espen Høyem, som var revisitør, rollen som instruktør de siste dagene. Vi kom i mål og satte til og med opp ekstraforestillinger. Etterpå ga vi egentlig opp uten til å si det til noen. Men etter et år fikk vi en ny forespørsel, og så var vi i gang igjen.

Daglig og kunstnerisk leder ved  
Teaterhuset Avant Garden 1998-2001.

## KRISTIAN SELTUN



TEATERHUSET  
AVANT GARDEN

**Kristian Seltun (f. 1970) kommer fra Bergen. Han er utdannet filolog, med hovedfag i teatervitenskap ved Universitetet i Bergen. Han har siden han forlot Teaterhuset Avant Garden i 2001, virket som teatersjef ved Black Box Teater i Oslo. Januar 2010 kommer han igjen tilbake til Trondheim, denne gangen som teatersjef ved Trøndelag Teater. Vi ber ham på telefon fra Oslo om å dele noen tanker omkring sin tid på Teaterhuset Avant Garden:**

– Umiddelbart er det er to saker jeg ønsker å fokusere på. Det ene er hvordan teaterets profil endret seg fra å være en scene for frigrupper til å være et såkalt programmerende teater. Det andre er personen Øystein Øren; en uvurderlig medarbeider som dessverre har gått bort. Jeg kommer tilbake til dette senere. Teaterhuset Avant Garden er i dag et av fire programmerende teatre i Norge. De programmerende teatrene er en ny generasjon teatre, og det er ikke mange år siden dette dukket opp som nærmest en ny forvaltningsmessig kategori. Teaterhuset Avant Garden hadde også tidligere, i tillegg til å være en scene for Trondheims frigrupper, en lang tradisjon for gjestespill. Det jeg ønsket å oppnå i min periode var en i enda større grad konsekvent programmering med utgangspunkt i en klar kunstnerisk visjon. Det var viktig for meg å skape en egen tradisjon, et teaterhus med en tydelig kunstnerisk profil utarbeidet av kunstnerisk leder.

Et viktig virkemiddel i den forbindelse var mine røtter i og forbindelse til Bergen og BIT Teatergarasjen. Jeg ønsket rett og slett å lage en avdeling av BIT Teatergarasjen i Trondheim - en utslørt imperialistisk strategi, kan man gjerne si. BIT Teatergarasjen og Teaterhuset Avant Garden startet opp i samme epoke, men med helt forskjellig utgangspunkt. Avant Garden ble dannet av ulike grupper scenekunstnere som ønsket en scene for sin kunstneriske virksomhet, med andre ord ut fra en kunstnerpolitisk vilje. BIT ble i større grad startet ut fra et hensyn til publikum; av studenter som hadde sett ny scenekunst rundt i Europa, og som så et behov for å tilby denne type scenekunst til publikum i Bergen og Norge. Jeg ønsket å vri Avant Gardens profil mot en tilsvarende publikumsorientering. BIT var enormt viktige i denne prosessen; de lærte meg opp og jeg kunne ringe dem døgnet rundt med spørsmål om budsjetter og lignende. Tiden på Teaterhuset Avant Garden var en læretid for meg. Jeg var bare 27 år da jeg tok over og hadde heldigvis mer energi enn jeg har i dag. Det var nødvendig.

Et annet viktig tiltak i min periode var opprettelsen av Nettverk for scenekunst. Dette var et samarbeid mellom Black Box Teater, BIT Teatergarasjen og Teaterhuset Avant Garden. Samarbeidet ble initiert av teatrene selv og i dialog med Jon Tombre -

daværende scenekunstkonsulent i Norsk kulturråd. Inntil dette, hadde det vært lite samarbeid mellom de tre teatrene. Nettverk for scenekunst ble viktig på flere måter; blant annet brakte det teatrene tettere sammen og skapte en felles identitet. Sammen koblet vi oss på andre programmerende teatre i Europa, og kunne tilby publikum mye av det samme som ble vist på europeiske scener.

Så var det Øystein Øren. Da jeg overtok i 1998 var teatret på vei mot et voldsomt underskudd. Det ble altså min oppgave å bli kvitt dette underskuddet. Dette hadde ikke vært mulig uten Øystein, som hadde vært på teatret noen år, og som viste seg å ha full oversikt over den økonomiske situasjonen. Det ble en enormt innsatskrevende snuoperasjon for å få økonomien i havn. Vi var på jobb fra klokken sju om morgenen, og det å ha en som var med hver dag var helt avgjørende. Mellom sju og ni om morgenen hadde vi én regel: Da var det kun lov å prate om gode økonominyheter, fotball og hardrock fra 70-tallet!

- Hvordan klarte dere å snu økonomien, da?
- Ved oppsigelser, produksjonskutt, kronerulling og ekstraveilgninger fra Trondheim kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune. Litt av en utfordring, men innen utgangen av 1998 var vi altså i balanse! Og Øystein skal ha stor del av æren for det.
- Hvordan vil du beskrive din periode i forhold til kunstnerisk innhold?
- Da jeg begynte opplevde jeg et sug blant folk etter å se noe annerledes, jo særere desto mer publikum. Etter en dårlig sesong publikumsmessig høsten 1998, hadde vi jevnt over godt besøk. Blant annet tror jeg dette skyldtes at Avant Garden dekket et voksende behov for en arena for samtidskunst. Utviklingen av en tverrkunstsjanger med vekt på lyd eksploderte og Avant Garden ble en arena for unge samtidskunstnere

og lydkunstnere. Blant annet arrangerte vi noe vi kalte for Klubb Kanin; veldig morsomme kvelder. Dette var nærmest dadaistiske soireer; elektronisk lydkunst i en konseptualisert, performance-inspirert innpakning. Uhøytidelig og aktuelt.

Samtidig opplevde jeg sterk motstand i miljøet. Jeg representerte på mange måter en helt annen generasjon og teatertradisjon enn det som hadde preget Avant Garden tidligere. Jeg var mer preget av postmoderne tankegods, av en skole som er mer kjølig og intellektuell, mer formorientert. I kontrast til 70-tallets tro på teatrets muligheter til å forandre verden, tilhørte jeg en generasjon som heller så teatret som nært beslektet med øvrige kunstformer, og da særlig billedkunst.

– Noen høydepunkter du vil trekke fram?

Jeg husker blant annet Montazstroj fra Kroatia, med en danseforestilling som gjorde dypt inntrykk, samt en forestilling signert det belgiske kompaniet TG Stan. Vi hadde også besøk av Ingun Bjørnsgaard prosjekt – Bjørnsgaard var allerede da en av Skandinavias ledende koreografer.

– Til slutt, har du noen tanker om Teaterhuset Avant Garden i dag?

Teaterhuset Avant Garden som programmerende teater fremstår som en svært viktig aktør i Trondheim. Trondheim har også i dag få arenaer for samtidskunst slik at Avant Garden dekker et større tverrkunstnerisk behov enn for eksempel Black Box Teater i Oslo gjør. Trondheim bør verdsette Avant Gardens eksistens, fordi det gjør Trondheim til en teaterby, og ikke bare en by med et teater.

Ny Musikk Trondheim (NMT) ble stiftet i 1975, som den andre regionale avdelingen av Ny Musikk i Norge, og ledes for tiden av Michael Francis Duch. Duch er utdannet på kontrabass ved Jazzlinja ved Musikkonservatoriet i Trondheim.



## MICHAEL F. DUCH - NY MUSIKK TRONDHEIM

Duch har spilt blant annet med TrondheimSolistene, Trondheim Sinfonietta og har gjort flere solokonserti i Oslo, Stavanger, Trondheim og London. Han har samarbeidet med de fleste kjente musikerne innen improvisert musikk, har komponert musikk for teater og flere kortfilmer, og har også jobbet som skuespiller og performance-artist. NMT delte i flere år kontorer med Teaterhuset Avant Garden. I årene etter tusenårskiftet samarbeidet TAG og NMT om flere konserter med samtidsmusikk. Så ble det stille.

– Det har sikkert like mye å gjøre med oss som med Avant Garden, men håper vi kan komme tilbake. Trondheim har mange grupper innen flere såkalte smale felt, uten at det er nok samarbeid på tvers av sjangere og uttrykk. Sånn sett er Teaterhuset Avant Garden viktig, fordi det er en scene som går på tvers, sier Michael Francis Duch.

Oppgaven til NMT er å formidle radikal og grensesprengende musikk fra inn- og utland til trøndelagsfylkene. Sentralt står samarbeidet med lokale musikere og komponister, og organisasjonen jobber også for å stimulere til mer bruk av samtidsmusikk.

– Bruken av samtidsmusikk er som regel et økonomisk spørsmål for dansere, performancekunstnere, skuespillere og teaterkompanier. Komponister og live-musikere koster penger. Dessverre fører dette ofte til at det blir lettere å bruke en cd. Men tenk hvis det hadde vært den andre veien, om det hadde vært konserter som brukte opptak av skuespillere. Det ville ha vært ganske spesielt, mener Duch.



FOTO: ANNE STEENSTRUP-DUCH

Han sier også at det er viktig å jobbe for å nå ut med det som kan være rart, sært og annerledes.

– Mottoet vårt er at det er summen av det smale som utgjør bredden. Hvis man bare skulle tenke på hva publikum vil ha, der normen i samfunnet er å presentere kjendiser, så undervurderer vi publikum. Personlig tror jeg interessen for det smale er større enn folk tror. Jeg tror man undervurderer interessen og muligheten for opplevelser, for eksempel kan slam-poesi appellere like mye til pensjonister som til tenåringer. Hvis vi avskriver ulike segment av befolkningen, tar vi grundig feil. Nettopp i Den kulturelle spaserstokken burde vi presentere disse uttrykkene for å gi folk tilgang til nye opplevelser. Denne våren har NMT gått nye veier og auksjonert bort to konserter på finn.no.

– Vi er inne i en tid der folk begynner å bli lei av store Hollywood-produksjoner og reality-tv; det konstruerte som liksom skal være ekte. Jeg tror folk setter pris på godt håndverk og kvalitet.



Anne Marit Sæther er utdannet ved Ecole Internationale de Mimodrame de Paris Marcel Marceau, og Conservatoire National des Arts du Mime et du Cirque. Hun er skuespiller, regissør og kunstnerisk leder for trondheimsbaserte Cirka Teater, bestående av Anne Marit Sæther og mannen hennes, Gilles Berger.

## ANNE MARIT SÆTHER - CIRKA TEATER

Siden oppstarten i 1984 har Cirka Teater gledet både den oppvoksende slekt og det voksne teaterpublikummet med en rekke poetiske forestillinger bygget opp rundt finurlige scenografiske løsninger. Forestillingenes format spenner fra monumentale sceneopplevelser som åpningen av den nye hovedflyplassen på Gardermoen, via store teaterproduksjoner som "Kurt koker hodet", til mer intime forestillinger. Deres repertoar på TAG inkluderer blant annet "Hvem skal trøste Knøttet?" (1987), "Split Second" (1999), og "Tenk det" (2001). Cirka Teater hadde et nært samarbeid med Teaterhuset Avant Garden fra gruppa slo seg ned i Trondheim i 1985, og ble etter hvert også involvert i driften av huset.

– De første årene var Teaterhuset Avant Garden et kunstnerhus, med en aktiv og dynamisk teateretasje der vi hentet inspirasjon og gode råd, der vi fikk oppleve forestillinger og der vi ble invitert til å gjestespille. Gruppene i huset hadde alle driftsstøtte på den tiden og ble et forbilde som viste at det var mulig å drive en egen gruppe profesjonelt, forteller Sæther.

– Vi kom til Trondheim i 1985, men bodde også i Paris. Da vi fikk egne lokaler og driftsstøtte for første gang, ble vi sterkere knyttet til Trondheim.

Det var ikke plass til flere på Avant Garden, så Cirka Teater fant seg lokaler på Nyhavna. Senere ble det mer samarbeid, om kunstneriske produksjoner og festivaler, og om driften av det nye huset.

– Vi var litt i utkanten i og med at vi ikke hadde fast tilhold på huset. Da det nye huset i Folkets Hus ble etablert i 1993, ble vi formelt knyttet sammen. Vi ble da en av de fire stiftelsesgruppene i huset. Vi flyttet ikke inn, derimot forpliktet



FOTO: SOLVEIG NYGAARD

vi oss til å spille minst 20 forestillinger pr. år, forteller hun.

Cirka ble etter hvert frigruppen for de store anledningene, som laget "Poste restante" til tusenårsjubileet i Trondheim og den spektakulære åpningsforestillingen på Gardermoen i 1998. Selv synes Sæther TAG har en viktig rolle som inngang til scenekunsten.

– Å få internasjonale gjestespill til Trondheim er viktig, men huset må også ta ansvar for å nå ut til et større publikum, og for å utdanne unge til å besøke og bruke teatret. Veien dit kan være å satse på lokale scenekunstkrefter, noe TAG er i gang med. Det er en bra utvikling.

– Hvordan legges forholdene til rette for produksjon av scenekunst i Trondheim i dag?

– Cirka Teater er privilegert. Vi har egne lokaler. Vi har økonomi til å drifte lokalene. Vi har gjennom iherdig søknadsarbeid klart å skaffe oss økonomi til å produsere i snitt én forestilling pr. år i 25 år. Trondheim burde legge til rette for at nye scenekunstnere blir i byen. Da må det finnes et sted å produsere, midler til å satse på gode samarbeidspartnere og drahjelp i startfasen. Samtidig er det nødvendig med et fundament for å kunne holde hjulene i gang gjennom lengre tid. Kontinuitet har vært den største utfordringen vår.

Norges mest grensesprengende performancekompani?  
Siden starten i 1986 har Baktruppen høstet mye ros og litt ris for sine grenseoverskridende oppsetninger.

## + ØYVIND BERG - BAKTRUPPEN

Om de kryper som en gjeng lenkedansere under dansematten, sender Moses i en kurv over Olav Tryggvasonsgate eller suger på hverandres tær, så klarer alltid Baktruppen å vekke følelser. De har vært å se på Teaterhuset Avant Gardens scene blant annet med "Spect" (2000), "Eurohæ" (2001) og "FunnySorryJesus" (2006). Øyvind Berg er en av drivkreftene bak Baktruppen og jobber som dramatiker, forfatter og skuespiller. Han forteller hvordan blant annet bruken av scenerommet er et viktig element i Baktruppens forestillinger.

– Vi forsøker å åpne scenerommet og se det på nytt. Scenen på Teaterhuset Avant Garden (TAG) er ikke stor, så vi bruker hver fløy. Det mest fantastiske vi har gjort var å spille ute i vinterkulda, midt i trafikken, sier Øyvind Berg.

I 2006 feiret Baktruppen 20-årsjubileum, og åpnet vårprogrammet ved TAG med den mye omtalte forestillingen "FunnySorryJesus". Publikum satt innendørs i kafeen med altervinen, mens skuespillerne sammenfattet Bibelen på tre kvarter ute på gaten. Eller var det ikke slik?

– Hele ideen var at vi hadde lyst til å se publikum bak en glassvegg mens de gaulet med i allsang. Publikum satt benket inne og lo av forbipasserende som plutselig oppdager at de var på scenen. Mens selv så ikke kunstpublikummet at de var på utstilling.



Det skjedde en rar kobling der, hvor folk ikke helt hadde oversikten, forteller Berg.

Forestillingen var siste del av gruppens bibelske triologi.

– Egentlig var jeg en stor motstander mot å begi meg i kast med Bibelen, men vi fortalte den på en tørr, forsiktig måte. Mange er uenige, men vi har hatt prester blant publikum som har vært enige i at det er en nøytral gjenfortelling, hevder Berg.

Som en av drivkreftene bak Baktruppen opplever han at kunstscenen de siste årene har beveget seg mer i deres retning.

– Vi ble sett på som sære, rare og annerledes i begynnelsen, mens nå er det flere som jobber i vår gate. Feltet har blitt åpnere, det er ikke så strenge grenser mellom billedkunst, teater og konserter. For tjuve år siden var det europeiske teateret slik at en dramatiker skrev en tekst og leverte den til en regipersonlighet som så tok den med ut i en gruppe. Nå har det blitt mer flytende. Baktruppen har aldri jobbet med en ferdig tekst. Vi starter alltid på null og improviserer frem forestillingen.

Verdensteatret regnes som ett av de mest innovative og eksperimentelle scenekunstkompanier i Norge. I over 20 år har de laget kunst i krysningfeltet teater, musikk, billedkunst og installasjon, og de kan oppleves på scener over hele verden.



## LISBETH J. BODD - VERDENSTEATRET

Verdensteatret er dessuten, sammen med blant annet Jo Strømgren kompani, én av svært få grupper som mottar såkalt basisfinansiering gjennom Norsk kulturråd. På Teaterhuset Avant garden (TAG) har de vært med blant annet "Regla" (1999), "Konsert for Grønland" (2004), "Louder" (2008) og "Fortellerorkesteret" (2008). Lisbeth J. Bodd har siden dannelsen av kompaniet i 1986 vært kunstnerisk leder for Verdensteatret sammen med sin samboer Asle Nilsen.

– Vi har et veldig bra forhold til Teaterhuset Avant Garden. De har alltid funnet steder som passer til våre prosjekter, som da de satte opp "Konsert for Grønland" i Trondheim Kunstmuseum, sier Lisbeth J. Bodd om forestillingen de forøvrig fikk New York Dance and Performance Award (Bessie-prisen) for i 2006.

– Det er lett å være hos TAG, hyggelig og profesjonelt. Alle steder er så forskjellige, men jeg vil si at TAG er bedre enn flere steder i utlandet. De ansatte viser alltid vennlighet og velvilje, og de har litt den samme innstillingen som frigruppemiljøet, der ingenting er umulig, roser Bodd.

Noen pussige minner har hun med seg fra Teaterhuset.

– Forestillingen "Réglá" var allfor stor for selve salen. Forestillingen krevde tjue ganger tjue meter, det var det ikke plass til. Så publikum kunne knapt se



FOTO: ASLE NILSEN

skuespillerne bak store skjell og koraller.

Høsten 2008 tok Verdensteatret inn på Dora med performansen "Louder" og det elektromekaniske figurteatermaskineriet "Fortellerorkesteret", en installasjon utledet fra forestillingen "Konsert for Grønland". Installasjonen ble, etter innstilling fra TAG, vist gjennom Den kulturelle skolesekken.

– Da tok vi imot skoleklasser på "Fortellerorkesteret", og vi har aldri jobbet med barn før. Kjempe spennende, selv om vi ikke er pedagoger. Bodd håper Teaterhuset Avant Garden snart får seg en større scene.

– Det er en ekstremt liten og vanskelig sal, så det hadde vært bra med et større lokale som kan favne konserter og prosjekter. Sist gang måtte vi bygge om en håndballsal fordi Verkstedhallen ikke sto ferdig i tide. Det må ha vært både for dyrende og en arbeidsmessig belastning for TAG. Men de hev seg rundt i et kjempestunt, og det ble så vakkert.

Daglig leder Teaterhuset Avant Garden  
1995 - 1998.

## BERIT RUSTEN



TEATERHuset  
• AVANT GARDEN •

FOTO: MARTE GJARDE

**Berit Rusten (f. 1950) er et velkjent teaterfjes i Trondheim, og utgjør en tredjedel av Panter Tanter Produksjoner. Hun har i tillegg til hovedfag i drama/teater, en flerårig utdannelse innen det utøvende feltet. Hun tar for tiden en forfatterutdanning og driver Polyfon, en teatergruppe der alle aktører er asylsøkere og innvandrere. Våren 2009 satte hun opp "Immigrant Reading of a comedy", en oppsetning basert på Dantes "Guddommelige Komedie". Scenesetnelsen varte i 20 timer og involverte 100 aktører fra ulike kunstfelt. Rusten var daglig leder på Teaterhuset Avant Garden (TAG) i tre år. Teaterhuset Avant Garden hadde da ennå ikke blitt tilgodesett med fast statsstøtte, og det var en tid med knappe ressurser og usikre stillinger.**

– Det var kun nok offentlig støtte til å betale husleien i Folkets Hus. Daglig leder hadde en stilling på et lavt lønnstrinn, som det i utgangspunktet ikke var sikra penger til i budsjettet. Sigrid Frøseth jobbet i

en 50 prosent stilling. Hennes stilling var heller ikke sikra. Daglig leder brukte mye tid bare på å skaffe penger til å ha denne besetningen. Øystein Øren (nå avdød) var på praksisplass og resten av arbeidet måtte baseres på sivilarbeidere.

I denne perioden huset TAG de tre profesjonelle teatergruppene Magna Vox Musikkteater, Petrusjka Teater og Studio Teater. Også Cirka Teater var tilknyttet Teaterhuset, men hadde egne lokaler på Dora.

– Dette var hovedmålet vårt: At TAG skulle være en scene for scenekunstnere i Trondheim. Demokrati var viktig. En gang i året ble det arrangert allmøter for alle teaterutøvere i Trondheim. Ikke alle hadde stemmerett, men alle hadde uttalelsesrett. Teaterhuset Avant Garden var teaterartistenes eiendom. Kunsterinnflytelse var viktig, og en faggruppe satt sammen av ulike scenekunstnere fra Trondheim var med og la sesongprogrammet. Replikken, som nå er kafé Roman, var en sidescene til TAG. Her gjorde vi

seminarer, lesninger og små stunt.

– Var også det internasjonale scenekunstmiljøet representert på TAG?

– Absolutt. Vi mottok gjestespill av mange internasjonale grupper med ulikt uttrykk, fra STAN til Paolo Nani. Vi arrangerte flere laboratorier og workshops med internasjonale kapasiteter som Paolo Nani, Bert van Deijk, Augusto Boal og Ismael Smourni. Noen ganger i samarbeid med NTNU.

Teater for barn var et svært viktig satsingsområde, og i 1996 ble prosjektet "Fabeldøgn" en realitet – med støtte fra Norsk kulturråd.

– "Fabeldøgn" tok utgangspunkt i en "pakketankegang", der iscenesettelser var en del av pakken. Det var alltid pedagogiske opplegg i forkant eller etterkant, i samarbeid med blant annet Dronning Mauds Minne Høgskole og NTNU. For første gang i Norge ble en barneforestilling for barn fra 0-3 år presentert. Dette ble en inspirasjonskilde til Norsk kulturråds prosjekt Klangfugl, som etter hvert endret navn til Glitterbird.

TAG var også involvert i det som skulle bli Norsk Scenekunstbruk og Den kulturelle skolesekken.

– Dette var fra starten av litt uavklart, da Oslo ønsket å være overkickador og kvalitetsvurdere produktene som skulle presenteres i distriktet. På den måten ble oslobaserte grupper ofte foretrukket og sendt på turné.

Også gjennom styringen av Teaterhuset Avant Garden, opplevde Rusten det hun beskriver som tidvis manglende demokrati.

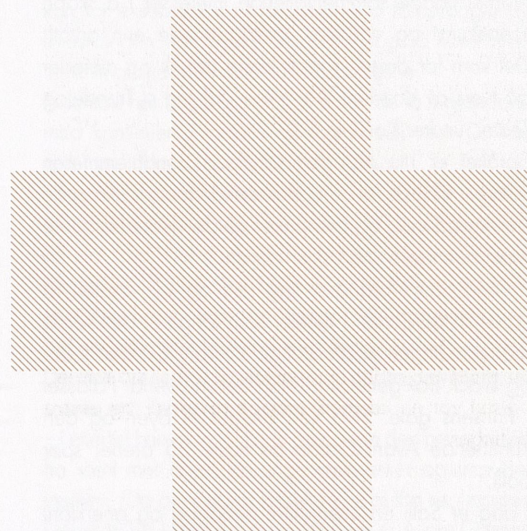
– Det var tendenser til at representanter fra det offentlige prøvde å sette munnkurv på hva som skulle

refereres fra styremøter, forteller Rusten

Rusten har altså i løpet av de siste 25 årene vært sterkt involvert i Teaterhuset Avant Garden både som kunstner og som daglig leder. Hva tenker hun om veien videre for Teaterhuset?

– Teaterhuset Avant Garden har hatt perioder da huset har vært ekskluderende og perioder med større grad av inkludering. Dette har blant annet gjort at Panter Tanter Produksjoner ikke har iscenesatt noe på TAG siden 1997.

Men heldigvis – akkurat nå oppleves huset svært positivt, og det gir en jublende optimisme!



Scenekunstner og førstelektor i skuespill, drama og teaterkommunikasjon ved Skolen for Samtidsdans i Oslo. Mime og teaterbakgrunn fra Ecole Jaques Lecoq, Desmond Jones School of mime i London og Statens Teaterhøyskole i Amsterdam.



## KARSTEIN SOLLI

– Året 1984 var jeg observert i Paris med platinablondt ståhår, syntetiske grønne bukser og en orange asymmetrisk øredobb med sorte striper. I ettertid forvekslende lik scenografimodeller av Robert Wilson (uten sammenligning for øvrig). Men jeg var også elev ved Jaques Lecoq mime og teaterskole og under opparbeidelse av en distansert holdning til "provinsbyen Trondhjem" og dens avant garde(n) som befant seg på hjørnet av Kjøpmannsgata. I ettertid viste det seg at de utholdende gruppene på hjørnet hadde sammenfallende interesser i å skape scenekunst og var mer vennligsinnede enn antatt. Det kom for dagen supplerende uttrykk og metoder på tvers av datidens A4- teater, tør jeg si Trøndelag Teater, undrer Karstein Solli.

Språket er rikt når den utflyttede trondhjemmeren mimrer tilbake til en storhetstid for drømmende avantgardisme, og han peker på den teaterhistoriske foreningen som snart skjer i byen.

– Med tiden forandrer ting seg og kan nesten få uante dimensjoner. Nyheter som tangerer den første månelandingen er når tidligere Avant Garden leder og Black Box-general Kristian Seltun overtar Palasset i Prinsens gate. Hva kan bringes til byen og den kommende Avant Garde de neste 25 årene, spør Solli.

I dag er Solli en ettertraktet pedagog og anerkjent scenekunstner som fremdeles får kritikerne til å snakke om nyskaping, originalitet, varme og komikk. Han



FOTO: VITOR TRUZZI

har siden 1986 arbeidet som utøver og ansvarlig for sine egne solo- og prosjektforestillinger. De senere årene har han arbeidet spesielt med forestillinger for aldersgruppen 0 til 3 år, og sist høst ble "Readymade baby" satt opp ved TAG.

– Dannelse og læring har interessert meg siden jeg arbeidet som førskolelærer. Det "pedagogiske", som oftest benyttes som skjellsord, har vært et fundament for meg, både som underviser og kunstner. Nå er det moderne å fokusere på dette, blant annet gjennom Den Kulturelle Skolesekken og Kunstløftet, men man bør ikke glemme at møter mellom kunst og utdanning i seg selv ikke er et nytt fenomen.

Coby Omvlee kommer opprinnelig fra Nederland. Etter 1994 har hun jobbet som dramatiker, instruktør, pedagog og kunstnerisk medansvarlig i Teater Fusentast, et teaterkompani med hovedvekt på forteller- og dukketeater som hun driver sammen med ektemannen Jaap den Hertog.

## COBY OMLEE -TEATER FUSENTAST

Teater Fusentast er et lekent og produktivt kompani med 75-170 spillte forestillinger per år, og utstrakt turnevirksomhet blant annet gjennom Den kulturelle skolesekken og Norsk scenekunstbruk. Omvlee startet sin norske teatervirksomhet som medlem i Studio Teater fra 1984-1994, og var således en del av Teaterhuset Avant Gardens entusiastiske begynnelse.

– Vi organiserte forestillinger hver søndag kl. 18 for å synliggjøre Avant Garden som et sted med kontinuerlig teater tilbud, forteller Coby Omvlee.

Søndagstilbudet var alt fra familieforestillinger til performancekunst, med husets egne grupper og gjestespill fra inn- og utland.

– I ettertid kan man lure på hvor klokt det var å legge så mye arbeid i oppbyggingen av Teater Avant Garden. Delvis gikk det på bekostning av Studio Teater, som fra midten av nittitallet gradvis gikk i oppløsning. Men noen ganger er det slik at grupper har sin levetid. Vi hadde mye energi og store ambisjoner og satte i gang et enormt iseteaterprosjekt i Tromsø og Kautokeino. En kunstnerisk suksess og dundrende underskudd. Etterpå dro vi på turné med "Sangen om Rama". Det var to store prosjekter som førte til slitasje i gruppen, og flere begynte å søke seg videre, forteller Omvlee.

Selv gikk hun i 1994 over til ektemannen Jaap den Hertogs Teater Fusentast, som også hadde hatt tilholdssted i Avant Garden.

– Hvis du ser på hvilke teatergrupper som holder ut lengst, er det ofte familier. Det er det en grunn til, for du må være motstandsdyktig, fleksibel og ikke



FOTO: MARTIN AKERLUND

la deg vippe av pinnen av skuffelser. Riksteateret kan for eksempel si at de vil ha 70 forestillinger av forestillingen vår "Dona Quichota", og så hører man ingenting fordi de måtte kutte budsjettene.

Fusentast har bygd seg opp til en av de få frigruppene med kontinuerlig forestillings- og kursaktivitet. De har spilt i en rekke land i Europa og Afrika.

– Jeg pleier å si at vi trener ungene i empati når vi spiller teater. De kan leve seg inn i andres liv og for eksempel bli sint fordi det som skjer med hovedpersonene er urettferdig. Teater skal berøre, vi er hele mennesker som ser, hører, føler og tenker. Vår oppgave er å bringe latter, tanker, estetikk og engasjement.

De siste årene har Fusentast valgt andre og rimeligere scener enn Teaterhuset Avant Garden.

– I ettertid kan man tenke at gruppene den gang kunne ha vært mer åpen for unge mennesker og impulser utenifra. Og om det var taktisk feil å gi ifra seg makten i styret til TAG. Jeg er veldig glad for at Avant Garden finnes. Men jeg kunne ha ønsket meg et profesjonelt barne- og ungdomsteater i byen.

Den første daglige leder ved Teaterhuset  
Avant Garden, 1985-1986



# MARIT MOUM AUNE



FOTO: RUNE PETTER NESS

**Marit Moum Aune (f. 1964) startet sin profesjonelle teaterkarriere som daglig leder på Teaterhuset Avant Garden i 1985, 21 år gammel. Etter noen år som instruktør ved Studentersamfundets Interne Teater, debuterte hun profesjonelt i 1989. Hun har regissert en rekke forestillinger på blant annet Det Norske Teatret, Nationaltheatret, Riksteatret, Rogaland Teater, Hålogaland Teater og selvfølgelig Trøndelag Teater. Her huskes hun fra forestillinger som "En Rød Tråd", "Floden", "Freedom" "An-Magritt", og senest "Kulde" høsten 2008. Vi snakker med henne på telefon midt i en hektisk filminnspilling av NRK-serien om Håkon og Maud.**

– Du var altså den første daglige leder på Teaterhuset Avant Garden – for 25 år siden?

– Uvirkelig at det har gått så mange år. Jeg er veldig glad for at dere ser litt bakover og oppsummerer i forbindelse med jubileet. Jeg var med i den utrolig fascinerende starten, da det ikke var penger, men

store vyer, entusiasme og blodslit. I den forbindelse vil jeg peke på de tre gruppene som grunnla Teaterhuset Avant Garden og som vi kan takke for at Teaterhuset Avant Garden eksisterer i dag; Studio Teater, Petrujska Teater og Det Lille Musikkteater.

– Hvordan gikk det til at du ble ansatt på Avant Garden?

Da jeg ble ansatt var jeg veldig ung, bare 21 år gammel. Gruppene trengte en som skulle jobbe administrativt, men det fantes ikke penger til å ansette noen. Jeg ble derfor ansatt i en ganske udefinert stilling, finansiert av det som den gang ble kalt Rettedalsmidler. Dette var noe tilsvarende dagpenger, og man måtte altså melde seg arbeidsledig for å få disse pengene. Men arbeidsledig ble jeg ikke!

Når gruppene var på turné fikk jeg fritt spillerom. Jeg tok meg skikkelig til rette, tok stor plass – kanskje vel mye noen ganger. Jeg hadde imidlertid ingen gjennomslagskraft overfor omverdenen, kanskje



mye på grunn av min unge alder. Dermed bestemte teknikeren og jeg oss for å ta på oss titler; jeg kalte meg daglig leder og han ble teknisk sjef. Da skjedde det ting – folk begynte å høre på oss. Vi satset stort på PR og presse, og hver torsdag hadde vi pressekonferanse. Pressen fikk virkelig øynene opp for Avant Garden. Økonomisk kunne vi vel sies å jobbe på kulturhistoriens løseste budsjett. Det hadde nok ikke blitt tillatt i dag. Generelt var det arbeid på impuls, sjelden strategi.

– Hvordan jobbet dere kunstnerisk, og hva la dere vekt på?

De tre gruppene var helt fantastiske! De jobbet enormt hardt med et utrolig engasjement, og det ga resultater! Målet var én ny forestilling hver eneste uke – hver søndag var det forestilling på Avant Garden. Vi viste alt mulig, både gjestespill og egne produksjoner. Og det var ofte stappfullt. Tror det var viktig at folk visste at det var en fast dag og et fast klokkeslett hvor det alltid skjedde noe på Avant Garden. Vi ga blaffen i alt som het brannforskrifter og presset gjerne noen hundre publikummere inn i det lille lokalet. Vi drev dessuten café, arrangerte kurs og en nordisk barn- og ungdomsteaterfestival. Det som ble vektlagt var høy aktivitet; det å lage masse forestillinger! Vi var opptatt av at det aldri skulle være stille og at det skulle være

mange mennesker i teatret hele tiden.

Det var viktig å vise ny scenekunst, men vel så viktig å presentere et lavterskeltilbud for eksempel for barn og unge. Gruppene var opptatt av å ikke bare kritisere det eksisterende teatertilbudet, men også produsere sjøl. Øke tilbudet og mangfoldet, samt stimulere folks teatersyn!

– Det høres ganske arbeidskrevende ut?

– Ja det kan du trygt si! Det var nærmest en cowboyperiode som ville fått arbeidstilsynet til å steile. I det hele tatt skjønner jeg ikke hvordan vi overlevde. Jeg har jobbet mye hele livet. Men Avant Garden gjorde meg syk, slet meg rett og slett ut. Og: Jeg ville aldri vært det foruten!

Fra den treårige teaterskolen Siegert i Trondheim kom skuespillerne som dannet Studio Teater i 1978. Blant dem var Sølvi Laugsand, skuespiller, prosjektleder og manusforfatter i Studio Teater.

## SØLVI LAUGSAND -STUDIO TEATER

Friteatergruppen ble et av de første turnerende teatrene i Norge, og reiste fra Stavanger i sør til Tromsø i nord. Repertoaret utviklet seg, og etter hvert meldte behovet seg for et fast spille- og øvingslokale.

– Det ble en lang og slitsom runde hos politikere og byråkrati, før Studio Teater sammen med Petrusjka Teater, Det Lille Musikkteater, ulike billedkunstnere og Trøndersk Forfatterforum grunnla Teaterhuset Avant Garden (TAG) i Kjøpmannsgata 42. Man hadde forsøkt å samle frigruppene i Bergen og Oslo også, men der ble det konflikter. Vi klarte det. Kanskje aller mest takket være Anne-Lise Stenberg i Petrusjka Teater. Dessverre døde hun så altfor tidlig, like før åpningen av Teaterhuset i 1984, etter en tøff kamp mot sykdom.

Studio Teater satte opp en rekke forestillinger ved TAG i perioden 1984-1999, blant annet "Draculette" (1984), Tsjekhov-enakterne "Frieri" og "Bjørnen" (1988) og "Kontrakten" (1999). De sto bak gateteater, istrateater og den spialskrevede musikalen "Turandot" (1986), som spilte i hele seks uker.

– Den treenige kraften som teatergruppene på Teaterhuset Avant Garden utgjorde, førte til en rekke gjestespill fra inn- og utland. Det betydde mye for å tilfredsstille den store gruppen av nysgjerrige publikummere. Vi fikk også regelmessig vist forestillinger for barn.

Fellesskapet, bestående av billedkunstnere og forfattere, opphørte i forbindelse med byggingen av Olavshallen. Scenen var for liten, og etter mange og lange forhandlinger flyttet frigruppene over på den



FOTO: BIRGIT ROSTAD

andre siden av gaten, inn i Arbeideravisas gamle lokaler.

– Ved at vi flyttet inn i nye og dyrere lokaler forandret alt seg. Tidligere hadde vi kunnet spille inn en forestilling før vi tok den med på turné. Nå måtte vi betale for leie av salen, og det ble tøffere økonomisk.

Norsk kulturråds støtte til friteatrene ble omstrukturert i 1997. Tidligere var støtten delt i prosjektstøtte og driftsstøtte. Nå ble det bare gitt prosjektstøtte, og Studio Teater fikk ingen penger under tildelingene i 1998.

– I 1999 gikk vi konkurs i forbindelse med en forestilling. Vi forsøkte å få til en frivillig akkord, men Teaterhuset Avant Garden, som den første blant kreditorene, avsto. Studio Teater AS måtte nedlegges, og vi følte oss veldig dolket i ryggen. Etter å ha kjempet med nebb og klør for å få en scene, prøvelokaler, teknisk utstyr og personale, trodde vi at vi kunne ta det litt roligere. Vi var nok for slepphendte, vi burde nok ha stått samlet alle gruppene, og beholdt styringen i Teatehuset Avant Garden.

Det Lille Musikkteater så dagens lys i 1979 og besto da av Gry Sveen, Eirik Lie og Inki Storleer. Det Lille Musikkteater skulle senere bli til enmannsteatret Magna Vox Productions, drevet av Inki Storleer. Uansett navn – gruppen har vist forestillinger på TAGs scene gjennom hele dens 25-årige historie, forestillinger både for barn og voksne.

## + INKI STORLEER - MAGNA VOX

Senest våren 2009 satte Magna Vox opp to ulike forestillinger på Teaterhuset Avant Garden. Først barneforestillingen "Til Panama, til Panama!" og deretter i samarbeid med Roy Hart Theatre den alternative operetten "Wittgenstein and the Soprano". Begge forestillingene mottok svært gode kritikker. Av de tre teatergruppene som grunnla Teaterhuset Avant Garden (TAG), er Magna Vox Productions den eneste som fremdeles er aktivt tilstede i huset.

– Selvsagt hadde det vært fint om det var flere teatergrupper på huset. Men det krever at fylke og kommune tilrettelegger økonomi og øvingsrom for seriøse scenekunstnere. Å drive som teatergruppe med base i Trondheim er nærmest håpløst, det er ingen økonomi i det, sier Inki Storleer.

Inki Storleer synes det er utrolig at Teaterhuset nå fyller 25 år, for til tider har det vært trange kår.

– Den første tiden i Kjøpmannsgata var preget av en veldig entusiasme. Det var en levende og lekende tid. Gruppene hadde et tett og nært samarbeid. Vi kjente hverandre godt og kjempet for de samme sakene. Da vi hadde drevet i fem år, fikk vi beskjed om å flytte. Utsiktene var dårlige. Da kom Liv Ullmann og reddet oss. I forbindelse med at hun ble tildelt Trondheim kommunes kulturpris var hun på utkikk etter et prosjekt hun kunne støtte. Hun bestemte seg for å gi oss prispengene. Engelen Ullmann kom og holdt en glitrende tale. Etterpå kom den ene politiker



FOTO: IAN MAGILTON

etter den andre. Vi kunne velge om vi ville bli eller flytte, forteller Storleer om politikernes snuoperasjon på 80-tallet.

I tillegg til samarbeidet gruppene i mellom, opplevde Storleer kontakten med de utenlandske kompaniene som svært givende.

– Under Berit Rustens periode hadde vi en slags fadderordning der gruppene byttet på å ha ansvaret for de besøkende kompaniene. Vi kunne for eksempel ha ansvaret for innlosjering og for invitere dem hjem på middag. På den måten ble man bedre kjent med de som kom på besøk, og vi kunne utveksle erfaringer.

– I dag, hva står i veien for videreutvikling av scenekunstheltet i Trondheim?

– Det hadde vært fint om vi hadde en fagperson i Kulturenheten i Trondheim kommune som hadde utdanning og erfaringsbakgrunn innenfor scenekunstheltet. En som virkelig kunne ta opp kampen for scenekunsten. Det er for få prøvesaler i byen, og i det hele tatt burde scenekunstheltet fått mer midler.

Siden 1978 har Petrusjka Teater gledet barn og voksne med sine prisbelønte figurteaterforestillinger, og de har vist sine forestillinger på turnéer og festivaler både i Skandinavia og resten av Europa. Teaterhuset Avant Garden har vært scene for forestillinger som "Dukkemakerens drøm (1987), "Ert" (1992) og "Krim Noir" (2001).

## TATJANA ZAITZOW - PETRUSJKA TEATER

Tatjana Zaitzow var en voksen kvinne på 35 år da hun sa farvel til en trygg arkitektstilling og kastet seg ut i tilværelsen som profesjonell dukkemaker med Petrusjka Teater.

– Til åpningen skrev jeg en vanvittig tale med mange av de kommentarene jeg hadde hørt og fått fra bevilgende myndigheter. Den ble holdt av en streng, byråkratisk kontorist-dukke. Veldig underholdende, med et snev av alvor, forteller Zaitzow.

De første fem årene holdt Teaterhuset til i Blå Korsgården på hjørnet av Olav Tryggvasons gate, og var et helt annet teater.

– Da vi startet var vår drøm og målsetning at det skulle bli et produksjonssted. Et skapende teater som inviterte gjestespill for inspirasjonen. I dag er det et programmerende teater som ikke produserer i samme grad, forteller hun.

Kunstnerne drev teateret selv, de solgte billetter, bakte kaker og kokte kaffe. Kårene var enkle og primitive, noe som førte til pussige episoder.

– Jeg husker en forestilling spesielt. Bak scenen var det totalt mørke. Jeg skulle komme inn som en suveren teaterekspert, med stige under den ene armen og verdens minste dukketeater under den andre. På meg hadde jeg falsk nese, løsbart og alfor store sko. Idet jeg skrittet ut, så snublet jeg i noe som sto stablet bak



FOTO: SOLVEIG NYGAARD

i mørket, ramlet og trykte inn nesa. Publikum hørte bare et sabla bråk, og lurte på hva det var. Jeg kom meg opp, skred ut og merket ikke at den falske nesa og barten var full av blod. Underveis skulle jeg ta av meg kostymet og si: Det er bare meg. Det ble en litt rar og morsom forestilling. Men ut av kaos kommer ofte de mest fantastiske ting, forteller Zaitzow.

I begynnelsen ble dukketeater sett på som barneteater. Men så skjedde det noe.

– Vi erfarte at foreldrene etter å ha vært på barneforestillinger, ofte kom tilbake uten barna. Dette ville de studere nærmere. Sånn sett har Teaterhuset Avant Garden vært med på å brøyte vei for andre typer teater. Det synes jeg Trondheim skal være stolt av.



Teaterhuset Avant Garden (TAG) er en scene for fri scenekunst og ideell stiftelse ved navn Teater Avant Garden. Stiftelsen ble etablert av de profesjonelle teatergruppene Magna Vox (tidl. Det Lille Musikkteater), Petrusjka Teater, Studio Teater i 1984.

TAG er en alminnelig stiftelse med formål å fremme profesjonell, tverrfaglig scenekunst gjennom å presentere internasjonal, nasjonal og lokal scenekunst, legge til rette for lokal produksjon og legge til rette for og presentere scenekunst for barn og unge. Kunstnerisk og daglig leder er kunstnerisk og administrativt ansvarlig. Teaterhuset ble med sin nåværende beliggenhet etablert i samarbeid med Trondheim kommune i 1993. TAG har sin basisøkonomi gjennom tilskudd fra Trondheim kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune og over statsbudsjettet.

TAG er, som eneste gjestespillscene i Midt-Norge, en av landets viktigste arenaer for presentasjon og videreformidling av nasjonal og internasjonal, prosjektbasert og turnerende scenekunst for voksne, barn og unge. TAG er et knutepunkt hvor samspillet mellom nasjonale, regionale og lokale strukturer er godt utviklet, bl.a. gjennom medvirkning i ordninger som Den kulturelle skolesekken/Norsk scenekunstbruk. TAG har en betydelig kompetanse og et godt nettverk av nasjonale og internasjonale kontakter. I landssammenheng er det naturlig å sammenligne TAG med Black Box Teater i Oslo og BIT Teatergarasjen i Bergen. De tre teaterhusene har et nært samarbeid om utveksling av scenekunst mellom Norges tre største byer. Teaterhuset Avant Garden er medlem av Norsk Teater- og Orkesterforening (NTO).

---

### Redaksjon:

Hilde Bjerkeskaug, Sunniva Steine og Per Ananiassen (ansvarlig redaktør)

PROGRAMTEKSTER: Per Ananiassen, Sunniva Steine og Azra Halilovic

INTERVJUER MED KUNSTNERE OG DAGLIG

LEDERE: Heidi Wollamo og Sunniva Steine

ØVRIGE BIDRAGSYTERE: Svein Gladsø og Silje Engeness

LAYOUT OG DESIGN: UREDD designkontor AS

TRYKK: Trykkpartner

TILSKUDDSYTERE TEATERHUSET AVANT GARDEN  
Trondheim kommune  
Sør-Trøndelag fylkeskommune  
Det Kongelige kultur- og kirkedepartementet



TRONDHEIM  
KOMMUNE



SØR-TRØNDELAG  
FYLKESKOMMUNE



# BILLETTINFO

## Kjøp av billetter

Billetter reserveres og kjøpes via Billettservice [www.billettservice.no](http://www.billettservice.no) eller på telefon 815 33 133. Billetter kan også reserveres direkte på Teaterhuset Avant Garden i vår kontortid (Mandag – fredag 10 – 15). Billetter kan hentes på Posten, Narvesen og 7-eleven, eller du kan få dem tilsendt. Billetter kan også kjøpes i foajeen en time før forestilling.



## Billettpriser

Hvis ikke annet er oppgitt i programmet, er billettprisene for våre ordinære forestillinger:

**Ordinær:** 190,-

**Moderasjon:** 120,-

**Barn** (under 16 år)/**plænti-kort:** 85,-

**Med vennekort:** 95,-

**Med vennekort student:** 60,-

Moderert pris gjelder for studenter, pensjonister, vernepliktige, uføretrygdede, TOBB-medlemmer, eller innehavere av scenekort. Moderasjonsbevis må medbringes og fremvises i døren. Vi gjør oppmerksom på at de oppgitte prisene er inkludert en billettavgift på kroner 20,-/15,-

## Vennekort

Teaterhuset Avant Gardens venner får 50 % avslag på alle ordinære TAG-forestillinger, dersom ikke annet er oppgitt i programmet. Vennekort for en sesong koster kroner 250/200, og gir også tilgang til jevnlige oppdateringer og forestillingsinformasjon via e-post.

## Grupper

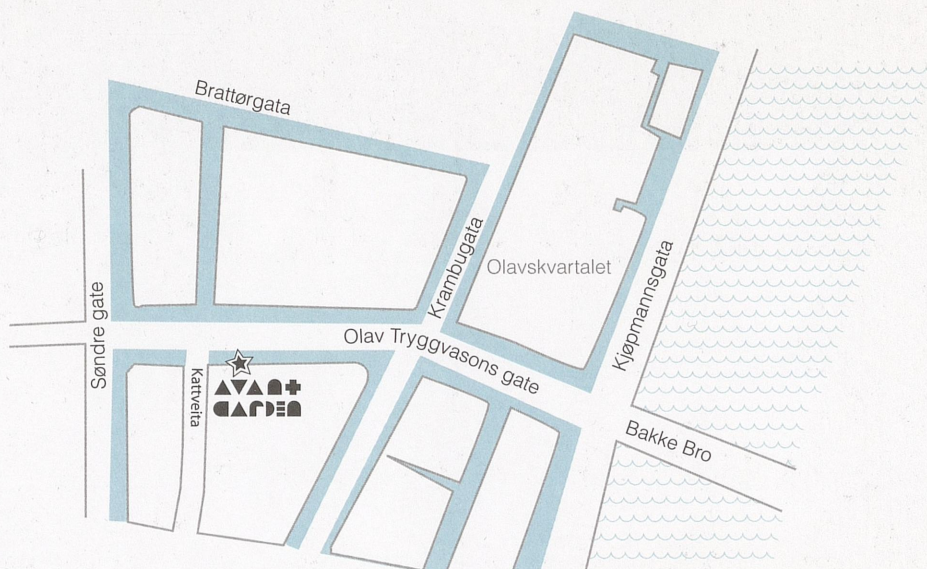
Det gis grupperabatt for grupper over 10 personer. Ta kontakt med Teaterhuset Avant Garden for mer informasjon og bestilling.

## Teaterkontakt

Som teaterkontakt er du bindeledd mellom din bedrift/ studentorganisasjon/skoleklasse og Teaterhuset Avant Garden. Du vil også motta jevnlige oppdateringer og forestillingsinformasjon fra oss. Klarer du å samle 10 personer får du selv gratisbillett, og hele gruppen får en hyggelig grupperabatt. Ønsker du å registrere deg som teaterkontakt?

Send en e-post til [sunniva@avantgarden.no](mailto:sunniva@avantgarden.no).

# KART / SAMARBEIDSPARTNERE

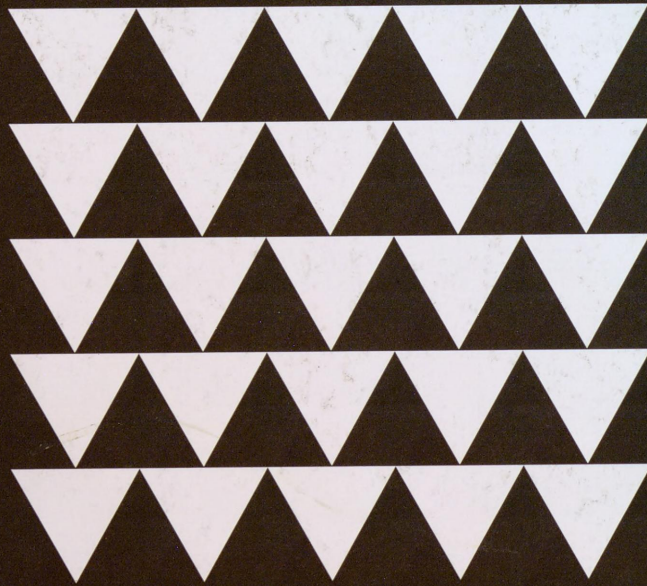


## SAMARBEIDSPARTNERE





1984-2009







JUBILEUMS PROGRAM HOSTS 2009  
WAWANAWA

WAWANAWA